

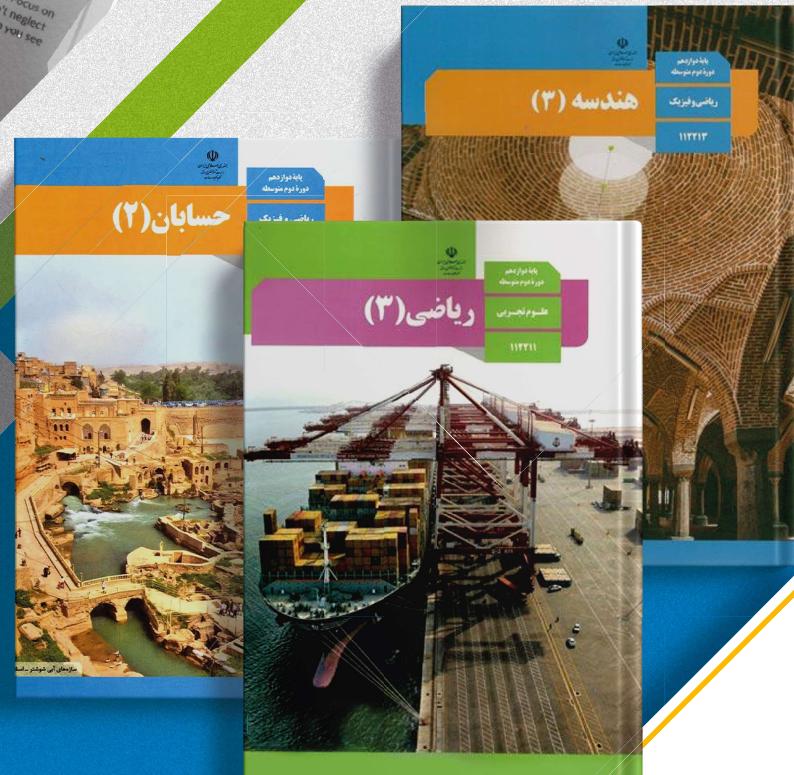
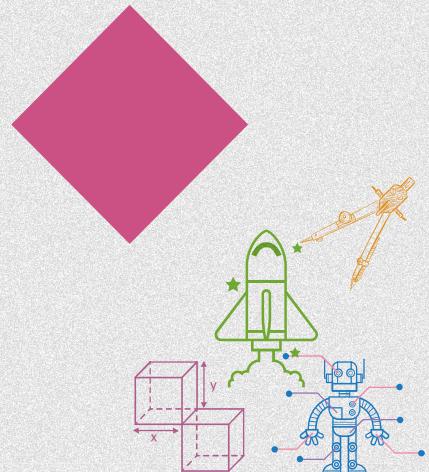
دفترچه پاسخ تشریحی

گروه آزمایشی علوم ریاضی

آزمون آزمایشی ۲۷ تیر ۱۴۰۴ (آزمون هدیه ویژه تابستان ۱۴۰۴)

ویژه داوطلبان آزمون سراسری ۱۴۰۴

پایه
دوازدهم

پیام رسانی

سچنینی آزمون دوچندینشان

داوطلبان آزمون سراسری ۱۴۰۵

تذکرهای مهم

◀ داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات اختصاصی خودمانند کارنامه های هوشمند بعد از آزمون، بانک سؤال گزینه دو، رفع اشکال هوشمند و...، با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وب سایت گزینه دو به آدرس www.gozine2.ir شوید.

◀ در صورتی که اینترنتی ثبت نام کرده اید، رمز عبور شما همان رمزی است که خودتان انتخاب نموده اید.

◀ کارنامه های آزمون آزمایشی هدیه ویژه تابستان به صورت کامل، با فاصله زمانی کوتاهی پس از آزمون مطابق اطلاعیه اعلام شده، بر روی پایگاه اینترنتی گزینه دو به آدرس www.gozine2.ir قرار می گیرد. در صورت بروز اشکال در دریافت کارنامه، موضوع را از طریق نمایندگی شهر خود پیگیری نمایید.

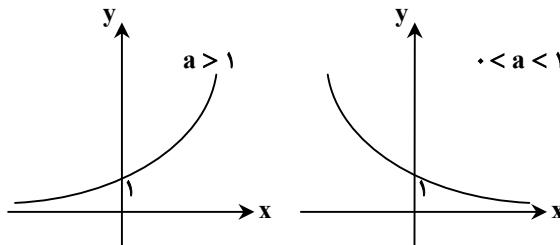
داوطلب گرامی، شمامی توانید با اسکن تصویر بالا به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، به صفحه اینستاگرام مؤسسه گزینه دو وارد شوید.

gozine2.ir

ریاضیات

۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * حسابان ۱ (فصل ۳، درس ۱)

نکته: نمودار تابع $y = a^x$ به یکی از دو حالت زیر است:با توجه به نکته و شکل نمودارهای y_1 و y_2 می‌توان فهمید: $b > a > 1$ از طرفی مطابق نکته و نمودار y_3 می‌توان فهمید $1 < c < b$. حال تک تک گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:۱: گزینه ۱ $a - b < 0$ ۲: گزینه ۲ $1 - c > 0$ ۳: گزینه ۳ $b - c > 0$ ۴: گزینه ۴ $a - c > 0$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

۲- پاسخ: گزینه ۴

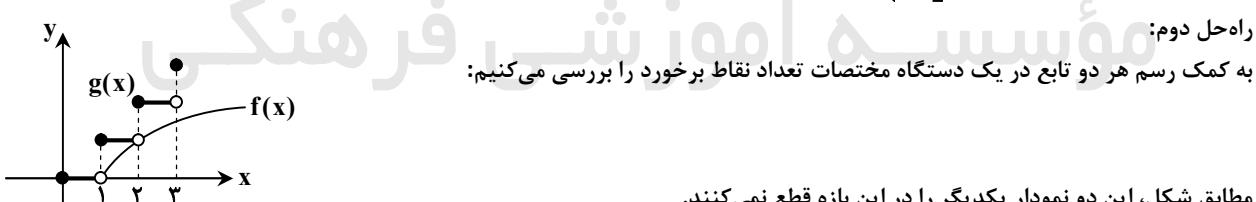
▲ مشخصات سؤال: ساده * حسابان ۱ (فصل ۲، درس ۲)

نکته: به تابعی که به هر عدد صحیح k خود همان عدد و به تمام اعداد صحیح میان دو عدد صحیح متولی k و $k+1$ ، عدد صحیح k را نسبت می‌دهد، «تابع جزء صحیح» می‌گوییم و آن را با ضابطه $[x] = f(x)$ نمایش می‌دهیم.

راه حل اول:

به کمک محدوده‌بندی تابع g داریم: $0 < x < 1 : g(x) = 0$ این محدوده در دامنه تابع f نیست. $1 \leq x < 2 : g(x) = 1 \Rightarrow \sqrt{x-1} = 1 \Rightarrow x-1 = 1 \Rightarrow x = 2$ به توان ۲ قرار ندارد. $2 \leq x < 3 : g(x) = 2 \Rightarrow \sqrt{x-1} = 2 \Rightarrow x-1 = 4 \Rightarrow x = 5$ به توان ۲ قرار ندارد. $x = 3 : g(x) = 3, f(x) = \sqrt{2} \Rightarrow \sqrt{2} \neq 3$ بنابراین نمودار این دو تابع در بازه $[0, 3]$ یکدیگر را قطع نمی‌کنند.

راه حل دوم: به کمک رسم هر دو تابع در یک دستگاه مختصات تعداد نقاط برخورد را بررسی می‌کنیم:

مطابق شکل، این دو نمودار یکدیگر را در این بازه قطع نمی‌کنند.

▲ مشخصات سؤال: ساده * حسابان ۱ (فصل ۳، درس ۳)

۳- پاسخ: گزینه ۳

نکته: $\log_b a = c \Leftrightarrow b^c = a$ ($a > 0, b > 0, b \neq 1$)نکته: $\log_c a - \log_c b = \log_c \frac{a}{b}$ ($a, b > 0, c > 0, c \neq 1$)

جواب معادله است، پس در معادله صدق می‌کند:

$$3 + \log_2 2a = \log_2(a^3 + 13a) \Rightarrow \log_2(a^3 + 13a) - \log_2 2a = 3 \Rightarrow \log_2 \frac{a^3 + 13a}{2a} = 3$$

مطابق تعریف لگاریتم داریم:

$$\frac{a^3 + 13a}{2a} = 2^3 \xrightarrow{a \neq 0} \frac{a + 13}{2} = 8 \Rightarrow a + 13 = 16 \Rightarrow a = 3$$

حال $a = 3$ را در عبارت خواسته شده قرار می‌دهیم و داریم:

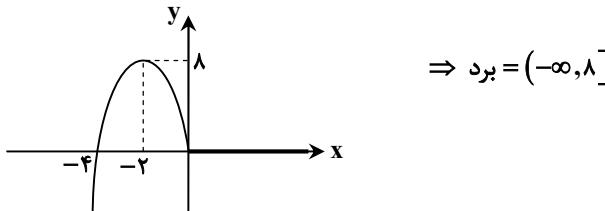
$$\log_2(3a - 1) = \log_2 8 = 3$$

نکته: $(f \cdot g)(x) = f(x) \times g(x)$

ابتدا ضابطه $y = (f \cdot g)(x)$ را به دست می آوریم.

$$y = f(x)g(x) = (x - |x|)(|x| - 4) = \begin{cases} x(-x - 4) & x \geq 0 \\ 2x(-x - 4) & x < 0 \end{cases}$$

برای به دست آوردن برد تابع، کافی است آن را رسم کنیم:

نکته ۱: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$

نکته ۲: $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$, $\cos 2x = 2\cos^2 x - 1$

در محاسبه حد به ابهام $\frac{0}{0}$ می رسیم، برای رفع ابهام با توجه نکته ۲، داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos^2 x - (2\cos^2 x - 1)}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos^2 x}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\sin x}{x}\right)^2 = 1^2 = 1$$

نکته: در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، اگر جمع ریشه‌ها S و ضرب ریشه‌ها P باشد، روابط زیر برقرار است:

$$S = -\frac{b}{a}$$

$$P = \frac{c}{a}$$

چون α و β ریشه‌های $ax^2 + bx + c = 0$ هستند و از طرفی مطابق فرض $\alpha^2 + \beta^2 = 10$ است، پس داریم:

$$\begin{cases} \alpha\beta = -3 \\ \alpha + \beta = -\frac{b}{a} \end{cases} \Rightarrow \alpha^2 + \beta^2 = (\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta = 10 \Rightarrow \left(-\frac{b}{a}\right)^2 - 2 \times (-3) = 10 \Rightarrow \left(-\frac{b}{a}\right)^2 = 4 \Rightarrow -\frac{b}{a} = \pm 2$$

از طرفی داریم:

$$\frac{1}{\alpha^2} + \frac{1}{\beta^2} = \frac{\alpha^2 + \beta^2}{(\alpha\beta)^2} = \frac{(\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta(\alpha + \beta)}{(\alpha\beta)^2} = \frac{(\pm 2)^2 + 6(\pm 2)}{-27} = \frac{\pm 8 \pm 18}{-27} = \frac{\frac{26}{-27}}{\frac{-26}{-27}} = \frac{26}{27}$$

$$\text{بنابراین: } A = \pm \frac{26}{27}$$

نکته: به طور کلی فاصله نقطه (x_0, y_0) از خط $ax + by + c = 0$ برابر است با:

نکته: اگر A و B دو نقطه در صفحه مختصات و M وسط پاره خط AB باشد، مختصات نقطه M برابر است با:

$$x_M = \frac{x_A + x_B}{2}, \quad y_M = \frac{y_A + y_B}{2}$$

نقطه A ، A' و M را به صورت رو به رو در نظر می گیریم و واضح است که M وسط A و A' قرار دارد، داریم:

$A'(x_{A'}, y_{A'})$

M

$A(x_A, y_A)$

$$\begin{cases} x_M = \frac{x_A + x_{A'}}{2} \Rightarrow 1 = \frac{3 + x_{A'}}{2} \Rightarrow x_{A'} = -1 \\ y_M = \frac{y_A + y_{A'}}{2} \Rightarrow 2 = \frac{-3 + y_{A'}}{2} \Rightarrow y_{A'} = 4 \end{cases} \Rightarrow A' = (-1, 4)$$

$$\begin{cases} y_M = \frac{y_A + y_{A'}}{2} \Rightarrow 2 = \frac{-3 + y_{A'}}{2} \Rightarrow y_{A'} = 4 \end{cases}$$

$$\frac{|-4 + 21 - 2|}{\sqrt{9 + 16}} = \frac{15}{5} = 3$$

حال فاصله A' را تا خط $4x + 3y - 2 = 0$ به دست می آوریم:

۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۱ (فصل ۱، درس ۱)

نکته: جمله عمومی یک دنباله حسابی با جمله اول a_1 و قدرنسبت d به صورت $a_n = a_1 + (n-1)d$ جمله ابتدایی آن از رابطه

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \text{ به دست می‌آید.}$$

اگر رابطه S_n داده شده در نکته را ساده کنیم داریم:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1) + \frac{n}{2}(n-1)d = na_1 + \frac{n^2 d}{2} - \frac{nd}{2} = \frac{d}{2}n^2 + (a_1 - \frac{d}{2})n$$

در صورت سؤال، رابطه S_n به صورت یک عبارت درجه دوم داده شده که دارای عدد ثابت است، ولی در رابطه به دست آمده عدد ثابت وجود ندارد، در نتیجه باید عدد ثابت صفر باشد؛ یعنی:

$$a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

حال رابطه S_n را بازنویسی می‌کنیم:

$$S_n = 2n^2 - 4n$$

برای به دست آوردن جمله عمومی کافی است قدرنسبت و جمله اول را به دست آوریم:

$$\begin{cases} S_1 = a_1 = 2 - 4 = -2 \\ S_2 = a_1 + a_2 \Rightarrow 2 - 4 = -2 + a_2 \Rightarrow a_2 = 4 \\ d = a_2 - a_1 \Rightarrow d = 4 - (-2) = 6 \end{cases}$$

بنابراین جمله عمومی دنباله‌ای با جمله اول -2 و قدرنسبت 6 به صورت رو به رو است:

$$a_n = -2 + (n-1) \times 6 = 6n - 8$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۱ (فصل ۲، درس ۴)

۹- پاسخ: گزینه ۳

$$(fog)(x) = f(g(x)) , D_{fog} = \left\{ x \in D_g \mid g(x) \in D_f \right\}$$

تابع f تابعی خطی با دامنه \mathbb{R} است. از طرفی دامنه تابع fog مطابق زوج مرتب‌های داده شده به صورت $\{(1, 2), (2, 3), (3, 4)\}$ است، پس مطابق نکته داریم:

$$\left\{ x \in D_g \mid g(x) \in \underbrace{\mathbb{R}}_{\text{بدیهی}} \right\} = \{1, 2, 3, 4\} \Rightarrow D_g = \{1, 2, 3, 4\}$$

حال به کمک تابع f و برد تابع fog ، برد تابع g را به دست می‌آوریم:

$$g(1) = a : (fog)(1) = 0 \Rightarrow f(g(1)) = 0 \Rightarrow f(a) = 0 \Rightarrow 2a + 3 = 0 \Rightarrow a = -\frac{3}{2}$$

$$g(2) = b : (fog)(2) = 1 \Rightarrow f(g(2)) = 1 \Rightarrow f(b) = 1 \Rightarrow 2b + 3 = 1 \Rightarrow b = -1$$

$$g(3) = c : (fog)(3) = 2 \Rightarrow f(g(3)) = 2 \Rightarrow f(c) = 2 \Rightarrow 2c + 3 = 2 \Rightarrow c = -\frac{1}{2}$$

$$g(4) = d : (fog)(4) = 3 \Rightarrow f(g(4)) = 3 \Rightarrow f(d) = 3 \Rightarrow 2d + 3 = 3 \Rightarrow d = 0$$

بنابراین $g = \left\{ (1, -\frac{3}{2}), (2, -1), (3, -\frac{1}{2}), (4, 0) \right\}$ و مجموع اعضای برد آن برابر است با:

$$-\frac{3}{2} + (-1) + (-\frac{1}{2}) + (0) = -5$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۱ (فصل ۲، درس ۳)

۱۰- پاسخ: گزینه ۴

نکته: اگر تابع f وارون پذیر و $f(a) = b$. آنگاه:

f تابعی یک به یک و در نتیجه تابعی وارون پذیر است، پس تابع g هم وارون پذیر است.

در ابتدا فرض می‌کنیم $a = g^{-1}(12)$. مطابق نکته $12 = g(a) = g(\alpha)$ و داریم:

$$x = \alpha \Rightarrow g(\alpha) = 2 + f(1 - \alpha) \Rightarrow 12 = 2 + f(1 - \alpha) \Rightarrow f(1 - \alpha) = 10$$

برای به دست آوردن مقدار α ، معادله $10 = f(x)$ را حل می‌کنیم:

$$f(x) = 10 \Rightarrow 2x + \sqrt{x} = 10 \Rightarrow x = 4 \Rightarrow 1 - \alpha = 4 \Rightarrow \alpha = -3$$

۱۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۱ (فصل ۴، درس ۱)

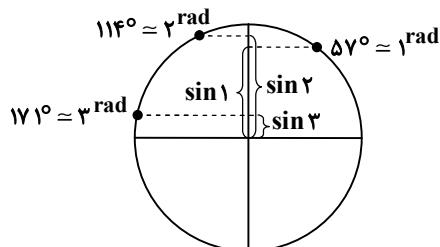
نکته: اگر D اندازه یک زاویه بر حسب درجه و R اندازه آن بر حسب رادیان باشد، رابطه زیر را داریم:

$$\frac{D}{180^\circ} = \frac{R}{\pi}$$

اگر واحد زاویه مطرح نشود، رادیان است. از طرفی ۱ رادیان تقریباً 57° است.

$$\left(\frac{1}{\pi} = \frac{D}{180^\circ} \Rightarrow D = \frac{180^\circ}{\pi} \approx 57^\circ\right)$$

بنابراین مطابق دایره مثلثاتی رو به رو مشخص است که:

$$\sin 2 > \sin 1 > \sin 3$$

(محور سینوس‌ها، محور عمودی در دایره مثلثاتی است).

۱۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۱ (فصل ۴، درس ۲)

نکته ۱: روابط نسبت‌های مثلثاتی:

$$\sin(-\alpha) = -\sin \alpha, \cos(-\alpha) = \cos \alpha$$

$$\sin\left(\frac{3\pi}{2} - \alpha\right) = -\cos \alpha, \cos\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) = -\sin \alpha$$

$$\cos(\alpha \pm \beta) = \cos \alpha \cos \beta \mp \sin \alpha \sin \beta$$

نکته ۲: روابط مثلثاتی مجموع و تفاضل زوایا:

$$\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha$$

$$\sin 2\alpha = \frac{2 \tan \alpha}{1 + \tan^2 \alpha}, \cos 2\alpha = \frac{1 - \tan^2 \alpha}{1 + \tan^2 \alpha}$$

ابتدا عبارت داده شده در صورت کسر را به کمک نکات ساده می‌کنیم:

$$\sin\left(3\alpha - \frac{\pi}{2}\right) = -\sin\left(\frac{\pi}{2} - 3\alpha\right) = \cos 3\alpha$$

$$\cos\left(\Delta\alpha + \frac{\pi}{2}\right) = \cos\left(\frac{\pi}{2} + \Delta\alpha\right) = -\sin \Delta\alpha$$

پس ساده شده عبارت خواسته شده به صورت زیر است:

$$\frac{\cos 3\alpha \cos \Delta\alpha + \sin 3\alpha \sin \Delta\alpha}{\sin 4\alpha} = \frac{\cos(3\alpha - \Delta\alpha)}{\sin 4\alpha} = \frac{\cos 2\alpha}{2 \sin 2\alpha \cos 2\alpha} = \frac{1}{2 \sin 2\alpha}$$

$$\sin 2\alpha = \frac{2 \tan \alpha}{1 + \tan^2 \alpha} \Rightarrow \sin 2\alpha = \frac{2(-3)}{1 + (-3)^2} = -\frac{6}{5}$$

بنابراین حاصل عبارت برابر است با:

$$\frac{1}{2 \sin 2\alpha} = \frac{1}{2(-\frac{6}{5})} = -\frac{5}{6}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۱ (فصل ۵، درس ۵)

۱۳- پاسخ: گزینه ۴

نکته: گوییم تابع f در نقطه $x = a$ پیوسته است، هرگاه: $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = f(a)$ شرط آنکه f در $x = -2$ پیوسته باشد، آن است که مطابق نکته، $\lim_{x \rightarrow -2} f(x) = f(-2)$ ، پس داریم:

$$\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = 3(-8) - a \times 4 = -24 - 4a = f(-2)$$

$$\lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) = 3(-9) - a \times 9 = -9a - 27$$

بنابراین:

$$-24 - 4a = -9a - 27 \Rightarrow 5a = -3 \Rightarrow a = -\frac{3}{5}$$

۱۴- پاسخ: گزینه ۲

با قرار دادن مقدار $x = 1$ در عبارت داده شده، مخرج برابر صفر می شود، ولی حاصل حد عددی حقیقی است، پس صورت کسر نیز باید به ازای

$$x = 1 \text{ صفر باشد: } \Rightarrow a - b = 0 \Rightarrow a = b$$

حال با استفاده از رابطه به دست آمده، حد را ساده می کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{a\sqrt{x} - a}{x - 1} = \frac{3}{2} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{a(\sqrt{x} - 1)}{x - 1} \times \frac{\sqrt{x} + 1}{\sqrt{x} + 1} \right) = \frac{3}{2} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 1} \frac{a(x - 1)}{(x - 1)(\sqrt{x} + 1)} = \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{a}{2} = \frac{3}{2} \Rightarrow a = 3$$

بنابراین $a = b = 3$ و داریم $a \times b = 9$

۱۵- پاسخ: گزینه ۲

مشخصات سؤال: دشوار * حسابان ۱ (فصل ۵، درس ۵)

نکته: تابع f در $x = a$ پیوسته است، هرگاه در $x = a$ دارای حد و همچنین مقدار تابع در این نقطه با مقدار حد آن برابر باشد.

$$\begin{cases} |x| \geq a \Rightarrow x \geq a \text{ یا } x \leq -a \\ |x| < a \Rightarrow -a < x < a \end{cases} \quad (a > 0)$$

ابتدا ضابطه تابع را ساده شده می نویسیم:

$$f(x) = \begin{cases} x^2[-x] + a & -2 < x < 2 \\ bx + 3 & x \geq 2 \text{ یا } x \leq -2 \end{cases}$$

تابع در $x = 2$ از چه پیوسته است، پس:

$$\begin{cases} f(2) = 2b + 3 \\ \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} (x^2[-x] + a) = -4 + a \Rightarrow -4 + a = 2b + 3 \Rightarrow a - 2b = 11 \end{cases}$$

تابع در $x = -2$ از راست پیوسته است، پس:

$$\begin{cases} f(-2) = -2b + 3 \\ \lim_{x \rightarrow (-2)^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-2)^+} (x^2[-x] + a) = 4 + a \Rightarrow 4 + a = -2b + 3 \Rightarrow a + 2b = -1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a - 2b = 11 \\ a + 2b = -1 \end{cases} \quad \text{از حل دستگاه مقادیر ۵ و } a = 5 \text{ و } b = -3 \text{ به دست می آید؛ بنابراین } a + b = 2 \text{ می باشد.}$$

۱۶- پاسخ: گزینه ۳

مشخصات سؤال: دشوار * حسابان ۱ (فصل ۳، درس ۳)

نکته: $\log_c a + \log_c b = \log_c ab$ ، $\log_c a - \log_c b = \log_c \frac{a}{b}$ ، $\log_a a = 1$ ($c > 0, c \neq 1, a, b > 0$)

در معادله داده شده، عبارت $(\log_{12} 2)^2$ را به سمت دیگر تساوی برده و به کمک اتحاد مزدوج داریم:

$$\begin{aligned} \log_{12} \alpha \cdot \log_{12} 2^4 &= 1 - (\log_{12} 2)^2 \Rightarrow \log_{12} \alpha \cdot \log_{12} 2^4 = (1 - \log_{12} 2)(1 + \log_{12} 2) \\ &\Rightarrow \log_{12} \alpha \cdot \log_{12} 2^4 = (\log_{12} 12 - \log_{12} 2)(\log_{12} 12 + \log_{12} 2) \Rightarrow \log_{12} \alpha \times \log_{12} 2^4 = \log_{12} 6 \times \log_{12} 2^4 \\ &\Rightarrow \log_{12} \alpha = \log_{12} 6 \Rightarrow \alpha = 6 \end{aligned}$$

۱۷- پاسخ: گزینه ۴

مشخصات سؤال: دشوار * حسابان ۱ (فصل ۴، درس ۴)

نکته: $\sin 2x = 2\sin x \cos x$ ، $\cos(\alpha \pm \beta) = \cos \alpha \cos \beta \mp \sin \alpha \sin \beta$ ، $\sin(\alpha \pm \beta) = \sin \alpha \cos \beta \pm \sin \beta \cos \alpha$

$$\text{با توجه به آنکه } 1 = \frac{\sin 3x}{\sin x} + \frac{\cos 3x}{\cos x} \text{ داریم:}$$

$$\frac{\sin 3x \cos x + \cos 3x \sin x}{\sin x \cos x} = 1 \Rightarrow \frac{\sin(3x + x)}{\frac{1}{2}\sin 2x} = 1 \Rightarrow \frac{\sin 4x}{\frac{1}{2}\sin 2x} = 1 \Rightarrow \frac{2\sin 2x \cos 2x}{\frac{1}{2}\sin 2x} = 1 \Rightarrow 4\cos 2x = 1 \Rightarrow \cos 2x = \frac{1}{4}$$

عبارت خواسته شده را ساده می کنیم:

$$\frac{\sin 3x \sin x + \cos 3x \cos x}{\sin x \cos x} = \frac{\cos 2x}{\frac{1}{2}\sin 2x} = 2\cot 2x$$

برای به دست آوردن مقدار $\cot 2x$ نیاز به $\sin 2x$ و $\cos 2x$ داریم. مقدار $\cos 2x$ را به دست آورده ایم، مقدار $\sin 2x$ را به کمک آن به دست می آوریم:

$$\sin^2 2x = 1 - \cos^2 2x = 1 - \frac{1}{16} = \frac{15}{16} \Rightarrow \sin 2x = \pm \frac{\sqrt{15}}{4}$$

بنابراین:

$$\cot 2x = \frac{\cos 2x}{\sin 2x} = \frac{\frac{1}{4}}{\pm \frac{\sqrt{15}}{4}} = \pm \frac{2}{\sqrt{15}} = \pm \frac{2\sqrt{15}}{15}$$

۱۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * حسابان ۱ (فصل ۱، درس ۳)

فرض کنیم A کار را به تنهایی در a روز و B کار را به تنهایی در b روز انجام می‌دهد. در این صورت:

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{b} = \frac{1}{12}$$

وقتی ۳ روز کار مشترک انجام می‌دهند، یعنی $\frac{1}{4}$ کار تمام شده و $\frac{3}{4}$ کار مانده است. اگر B به تنهایی مابقی کار را در ۲۷ روز تمام کند، یعنی:

$$\frac{3}{4} \times b = 27 \Rightarrow b = 36$$

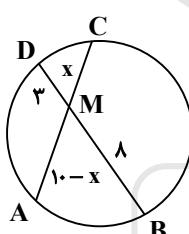
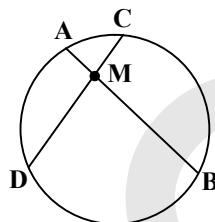
یعنی B کل کار را در ۳۶ روز تمام می‌کند. از طرفی:

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{36} = \frac{1}{12} \Rightarrow \frac{1}{a} = \frac{3}{36} - \frac{1}{36} \Rightarrow \frac{1}{a} = \frac{2}{36} = \frac{1}{18} \Rightarrow a = 18$$

یعنی a در طی ۱۸ روز کل کار را تمام می‌کند، بنابراین $\frac{3}{4} \times \frac{9}{2} = 13\frac{1}{2}$ روز تمام می‌کند.

▲ مشخصات سؤال: ساده * هندسه ۲ (فصل ۱، درس ۲)

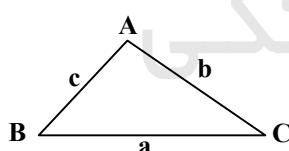
۱۹- پاسخ: گزینه ۱

نکته: هرگاه خطهای شامل دو وتر دلخواه AB و CD در نقطه‌ای مانند M درون دایره یکدیگر را قطع کنند. آنگاه $MA \cdot MB = MC \cdot MD$ اگر فرض کنیم CM = x، آنگاه $AM = 10 - x$. پس طبق نکته، داریم:

$$MC \cdot MA = MD \cdot MB \Rightarrow x(10 - x) = 3 \times 8 \Rightarrow x(10 - x) = 24 \Rightarrow x^2 - 10x + 24 = 0 \\ \Rightarrow (x - 6)(x - 4) = 0 \xrightarrow{AM > CM} x = 4 \Rightarrow \begin{cases} AM = 6 \\ CM = 4 \end{cases}$$

۲۰- پاسخ: گزینه ۱

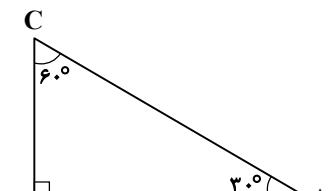
نکته (قضیه سینوس‌ها): در هر مثلث دلخواه، نسبت اندازه هر ضلع، به سینوس زاویه مقابل به آن ضلع، برابر است با قطر دایره محیطی مثلث. (R، شعاع دایره محیطی مثلث است).

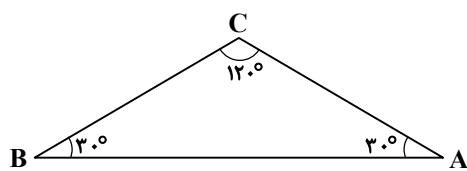
$$\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C} = 2R$$

با توجه به نکته، بر طبق قضیه سینوس‌ها در این مثلث داریم:

$$\frac{a}{\sin A} = \frac{c}{\sin C} \Rightarrow \frac{6}{\sin 3^\circ} = \frac{6\sqrt{3}}{\sin 3^\circ} \xrightarrow{\sin 3^\circ = \frac{1}{2}} \sin C = \frac{\sqrt{3}}{2} \Rightarrow \begin{cases} C = 60^\circ \\ C = 120^\circ \end{cases}$$

پس دو مثلث با این ویژگی داریم، که اندازه زاویه \hat{B} در هریک برابر است با:

$$\hat{B} = 180^\circ - 60^\circ - 30^\circ = 90^\circ$$

$$\hat{B} = 180^\circ - 120^\circ - 30^\circ = 30^\circ$$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

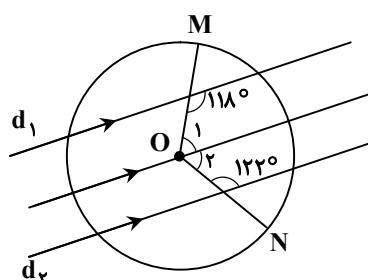
۲۱- پاسخ: گزینه ۲

مشخصات سؤال: متوسط هندسه ۲ (فصل ۱، درس ۱)

نکته: اندازه هر زاویه مرکزی برابر با اندازه کمان مقابل آن است.

از مرکز دایره خطی به موازات d_1 و d_2 رسم می کنیم. مطابق شکل زوایای مرکزی O_1 و O_2 ایجاد می شوند، طبق قضیه خطوط موازی

داریم:

$$\hat{O}_1 + 118^\circ = 180^\circ \Rightarrow \hat{O}_1 = 62^\circ$$

$$\hat{O}_2 + 122^\circ = 180^\circ \Rightarrow \hat{O}_2 = 58^\circ$$

اکنون چون $\hat{M}\hat{O}\hat{N}$ زاویه مرکزی است، داریم:

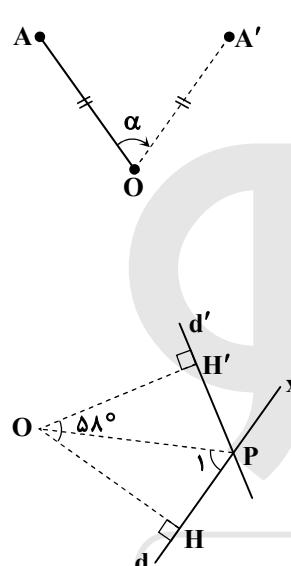
$$\widehat{MN} = \hat{M}\hat{O}\hat{N} = \hat{O}_1 + \hat{O}_2 = 62^\circ + 58^\circ = 120^\circ$$

۲۲- پاسخ: گزینه ۴

مشخصات سؤال: متوسط هندسه ۲ (فصل ۲، درس ۱)

نکته: دوران R به مرکز نقطه ثابت O و زاویه α ، تبدیلی از صفحه است که در آن اگر تصویر نقطه A باشد، داریم:

$$OA = OA' \text{ و } \widehat{AOA'} = \alpha$$

از مرکز دوران یعنی نقطه O بر خط d عمود OH را رسم می کنیم. نقطه H را به مرکز O و زاویه 58° دوران می دهیم تا نقطه H' حاصل شود. خط d' را در H' بر OH' عمود برمی کنیم. خط d' دوران یافته خط d به مرکز O و زاویه 58° است. حال در چهارضلعی $OP\cdot OH'\cdot PH\cdot OP$ نیمساز زوایه های O و P است و داریم:

$$\hat{O} + \hat{P} = 180^\circ \Rightarrow 58^\circ + \hat{P} = 180^\circ \Rightarrow \hat{P} = 180^\circ - 58^\circ = 122^\circ$$

$$\Rightarrow \hat{P}_1 = \frac{1}{2} \hat{P} = \frac{1}{2} \times 122^\circ = 61^\circ$$

توجه کنید که زاویه OP با خط d ، زاویه OPx نیز می تواند باشد که داریم:

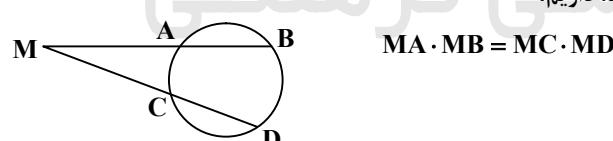
$$\hat{OPx} = 180^\circ - \hat{P}_1 = 180^\circ - 61^\circ = 119^\circ$$

۲۳- پاسخ: گزینه ۳

مشخصات سؤال: متوسط هندسه ۲ (فصل ۱، درس های ۲ و ۳)

نکته: یک چهارضلعی محاطی است، اگر و تنها اگر زوایه های مقابل آن مکمل باشند.

نکته: اگر امتداد دو وتر AB و CD در نقطه M خارج دایره متقاطع باشند، داریم:

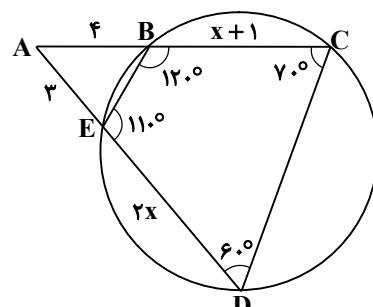

$$MA \cdot MB = MC \cdot MD$$

نکته: مجموع زوایه های داخلی هر چهارضلعی برابر 360° است.

مجموع زوایه های داخلی چهارضلعی $BCDE$ برابر 360° است، پس داریم:

$$\alpha + \alpha + 50^\circ + \alpha + 40^\circ + \alpha - 10^\circ = 360^\circ \Rightarrow 4\alpha = 360^\circ - 80^\circ = 280^\circ \Rightarrow \alpha = 70^\circ$$

در چهارضلعی $BCDE$ زوایای مقابل $BCDE$ مکمل هستند، پس این چهارضلعی محاطی است،

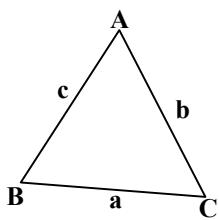
یعنی یک دایره از ۴ نقطه B, C, D, E می گذرد. با توجه به شکل داریم:

$$AB \cdot AC = AE \cdot AD \Rightarrow 4(4+x+1) = 3(3+2x) \Rightarrow 16+4x+4 = 9+6x$$

$$\Rightarrow 2x = 11 \Rightarrow x = \frac{11}{2} = 5.5$$

پاسخ: گزینه ۲

مشخصات سؤال: متوسط هندسه ۲ (فصل ۳، درس ۲)

نکته (قضیه کسینوس‌ها): در هر مثلث، مربع اندازه هر ضلع برابر است با مجموع مربع‌های اندازه‌های دو ضلع دیگر، منهای دو برابر حاصل ضرب اندازه آن دو ضلع در کسینوس زاویه بین آن‌ها:

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cdot \cos A$$

$$b^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cos B$$

$$c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos C$$

ابتدا رابطه داده شده را ساده می‌کنیم:

$$\frac{b^2 - c^2}{a} = a - c \Rightarrow \frac{b^2 - c^2}{a} = a - c \Rightarrow b^2 - c^2 = a^2 - ac \Rightarrow b^2 = a^2 + c^2 - ac$$

در هر مثلث بر طبق قضیه کسینوس‌ها داریم:

$$b^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cos B$$

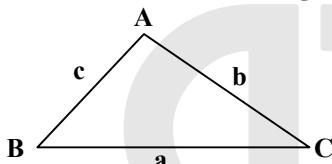
با مقایسه قضیه کسینوس‌ها و رابطه به دست آمده، داریم:

$$a^2 + c^2 - 2ac \cos B = a^2 + c^2 - ac \Rightarrow -2ac \cos B = -ac \Rightarrow \cos B = \frac{1}{2} \Rightarrow B = 60^\circ$$

پاسخ: گزینه ۱

مشخصات سؤال: متوسط هندسه ۲ (فصل ۳، درس‌های ۳ و ۴)

نکته ۱: اگر دو ضلع یک مثلث و زاویه بین آن دو ضلع مشخص باشد، مساحت مثلث از روابط زیر به دست می‌آید:

$$S = \frac{1}{2} bc \sin A = \frac{1}{2} ac \sin B = \frac{1}{2} ab \sin C$$

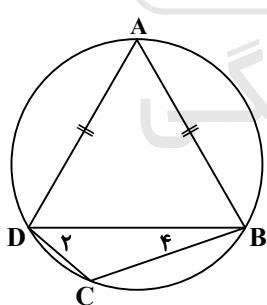
نکته ۲: در هر چهارضلعی محاطی، زوایای رو به رو مکمل‌اند.

نکته ۳: بر طبق قضیه کسینوس‌ها در مثلث ABC با اضلاع a, b, c داریم:

$$\begin{cases} a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A \\ b^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cos B \\ c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos C \end{cases}$$

نکته ۴: مساحت مثلث متساوی‌الاضلاع به ضلع a برابر است با: $\frac{\sqrt{3}}{4} a^2$

ابتدا با توجه به نکته ۱، داریم:

$$S_{\triangle CBD} = \frac{1}{2} CD \times CB \times \sin C \Rightarrow 2\sqrt{3} = \frac{1}{2} \times 2 \times 4 \times \sin C \Rightarrow \sin C = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\text{مثلث } ABD \text{ متساوی‌الاضلاع} \xrightarrow[\text{نکته ۲ منفرجه}]{C=120^\circ} \hat{C}=120^\circ \xrightarrow{\hat{A}=60^\circ} \frac{AB=AD}{}$$

حال با توجه به نکته ۳، در مثلث CBD، داریم:

$$BD^2 = CD^2 + CB^2 - 2CD \times CB \times \cos 120^\circ = 4 + 16 - 2 \times 2 \times 4 \times (-\frac{1}{2}) = 28$$

$$\Rightarrow BD = \sqrt{28}$$

و در نهایت از آنجایی که مثلث ABD متساوی‌الاضلاع است و طول ضلع آن $\sqrt{28}$ است، با توجه به نکته ۴، مساحت آن برابر است با:

$$S_{\triangle ABD} = \frac{\sqrt{3}}{4} (\sqrt{28})^2 = \frac{\sqrt{3}}{4} \times 28 = 7\sqrt{3}$$

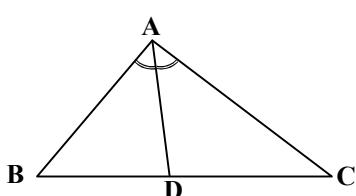
مشخصات سؤال: متوسط هندسه ۲ (فصل ۳، درس ۳)

پاسخ: گزینه ۳

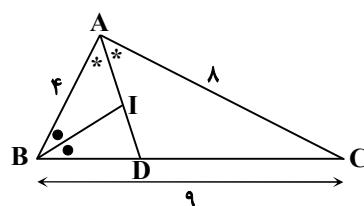
نکته: در مثلث ABC اگر AD نیمساز داخلی \hat{A} باشد، داریم:

$$\frac{BD}{DC} = \frac{AB}{AC}$$

$$AD^2 = AB \cdot AC - BD \cdot DC$$

با توجه به نکته بالا در شکل مقابل، داریم:

$$\frac{BD}{DC} = \frac{AB}{AC} \Rightarrow \frac{BD}{9-BD} = \frac{4}{8} \Rightarrow \frac{BD}{9-BD} = \frac{1}{2} \Rightarrow 2BD = 9 - BD$$

$$\Rightarrow BD = 3 \Rightarrow DC = 9 - BD = 6$$

$$AD^2 = AB \cdot AC - BD \cdot DC = 4 \times 8 - 3 \times 6 = 14 \Rightarrow AD = \sqrt{14}$$

در مثلث ABD چون BI نیمساز است، داریم:

$$\frac{AI}{ID} = \frac{AB}{BD} \Rightarrow \frac{AI}{ID} = \frac{4}{3} \Rightarrow \frac{AI}{AI+ID} = \frac{4}{4+3}$$

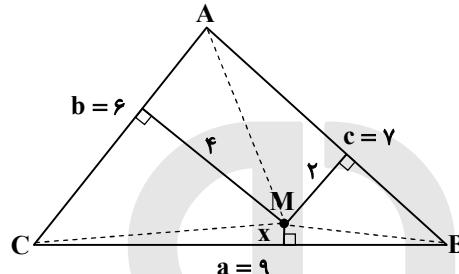
$$\Rightarrow \frac{AI}{AD} = \frac{4}{7} \Rightarrow AI = \frac{4}{7} AD \Rightarrow AI = \frac{4}{7} \sqrt{14}$$

▲ مشخصات سؤال: متواسط هندسه ۲ (فصل ۳، درس ۴) ۲۷

نکته (رابطه هرون): اگر P نصف محیط مثلث با اضلاع a , b و c باشد، مساحت آن برابر است با:

$$S = \sqrt{P(P-a)(P-b)(P-c)}$$

با توجه به شکل رو به رو ابتدا مساحت مثلث را به کمک رابطه هرون به دست می آوریم:

$$P = \frac{1}{2}(a+b+c) = \frac{1}{2}(9+6+7) = 11$$

$$S = \sqrt{P(P-a)(P-b)(P-c)} = \sqrt{11(11-9)(11-6)(11-7)} \\ = \sqrt{11 \times 2 \times 5 \times 4} = 2\sqrt{110}$$

$$S_{ABC} = S_{AMB} + S_{AMC} + S_{BMC}$$

$$\Rightarrow 2\sqrt{110} = \frac{1}{2} \times 2 \times 7 + \frac{1}{2} \times 4 \times 6 + \frac{1}{2} \times x \times 9$$

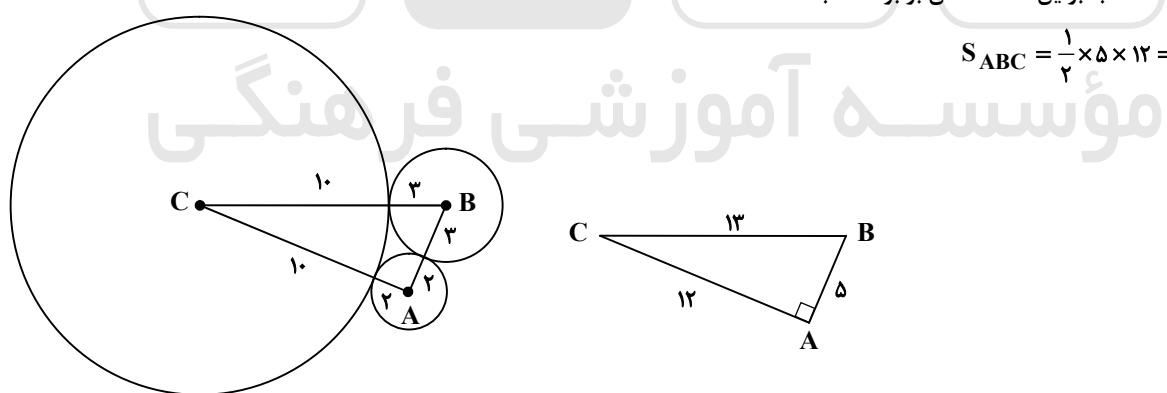
$$\Rightarrow 2\sqrt{110} = 7 + 12 + \frac{9x}{2} \Rightarrow \frac{9x}{2} = 2\sqrt{110} - 19 \Rightarrow x = \frac{2}{9}(2\sqrt{110} - 19)$$

▲ مشخصات سؤال: دشوار هندسه ۲ (فصل ۱، درس ۲) ۲۸

نکته (عكس قضیه فیثاغورس): اگر در مثلث ABC به اضلاع a , b و c رابطه $a^2 = b^2 + c^2$ برقرار باشد، آنگاه آن مثلث در رأس A قائم الزاویه است.

با توجه به شکل، اضلاع مثلث ABC برابر 5 , 12 و 13 است. با توجه به اینکه $13^2 = 12^2 + 5^2$ ، نتیجه می شود که مثلث در رأس A قائم الزاویه است. بنابراین مساحت آن برابر است با:

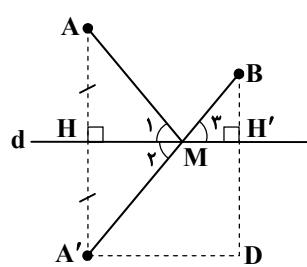
$$S_{ABC} = \frac{1}{2} \times 5 \times 12 = 30$$

▲ مشخصات سؤال: دشوار هندسه ۲ (فصل ۲، درس ۲) ۲۹

نکته (مسئله هرون برای پیدا کردن کوتاهترین مسیر): خط d و نقاط A و B در یک طرف آن مفروض آند. برای به دست آوردن نقطه M روی خط d بهطوری که $AM + MB$ کمترین مقدار باشد، ابتدا بازتاب نقطه A را نسبت به خط d پیدا می کنیم و A' می نامیم، سپس A' را به A' وصل می کنیم. محل تلاقی پاره خط $A'B$ با خط d ، نقطه M خواهد بود. در این صورت:

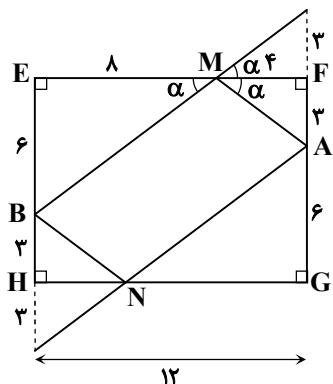
$$(\hat{M}_1 = \hat{M}_2 = \hat{M}_3)$$

$$AM = A'M \Rightarrow AM + MB = A'M + MB = A'B , A'B = \sqrt{HH'^2 + BD^2}$$

برای اینکه محیط چهارضلعی $AMB\bar{N}$ کمترین مقدار باشد، باید مطابق شکل مقدار $AM + MB$ و همچنین $AN + NB$ کمترین مقدار ممکن باشد؛ بنابراین مطابق نکته باید از مسئله هرون استفاده کنیم.

اکنون برای یافتن نقاط M و N ، باید بازتابهای A و B را نسبت به طولهای مستطیل یافته و مسئله هرون را در شکل ایجاد کنیم.

$$\triangle MFA \sim \triangle MBE \Rightarrow \frac{MF}{ME} = \frac{AF}{BE} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2} \Rightarrow ME = 2MF$$

$$MF + ME = 12 \Rightarrow 2MF = 12 \Rightarrow \begin{cases} MF = 4 \\ ME = 8 \end{cases}$$

همین استدلال برای نقطه N نیز برقرار است و خواهیم داشت:

$$\begin{cases} NH = 4 \\ NG = 8 \end{cases}$$

اکنون داریم:

$$\begin{cases} MA = \sqrt{MF^2 + FA^2} = \sqrt{4^2 + 3^2} = 5 \\ MB = \sqrt{ME^2 + BE^2} = \sqrt{8^2 + 6^2} = 10 \end{cases}$$

به همین ترتیب $BN = 5$ و $NA = 10$ ، پس کمترین مقدار محیط چهارضلعی $AMB\bar{N}$ برابر است با:

$$5 + 5 + 10 + 10 = 30$$

▲ مشخصات سؤال: ساده * آمار و احتمال (فصل ۳، درس ۱)

۳۰ - پاسخ: گزینه ۱

$$\frac{\text{فراآنی دسته}}{\text{فراآنی کل}} = \frac{100}{\text{درصد فرااآنی نسبی}} : \text{نکته}$$

در نمودار بافت‌نگاشت، تعداد افرادی که بین ۴ تا ۶ ساعت بازی می‌کنند، برابر $3 + 1 = 4$ است. از طرفی فرااآنی کل داده‌ها برابر است با:

$$1 + 2 + 3 + 6 + 4 + 1 = 15$$

$$\text{بنابراین درصد موردنظر برابر است با: } \frac{4}{15} \times 100\% = 26.67\%$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * آمار و احتمال (فصل ۱، درس ۱)

۳۱ - پاسخ: گزینه ۱

نکته ۱: گزاره $q \Leftrightarrow p$ فقط زمانی درست است که هر دو گزاره p و q ارزش یکسان داشته باشند.

نکته ۲: $p \Rightarrow q \Leftrightarrow \neg q \Rightarrow \neg p$

چون $p \Leftrightarrow q$ درست است، پس p و q هم ارزش هستند. بنابراین دو حالت امکان‌پذیر است:

(الف) p و q هر دو درست باشند. در این صورت $\neg q \Rightarrow \neg p$ درست است.

(ب) p و q هر دو نادرست باشند. در این صورت بنا بر انتفای مقدم $\neg q \Rightarrow \neg p$ درست است.

پس $\neg q \Rightarrow \neg p \Leftrightarrow p \Rightarrow q$ در نتیجه درست است. بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * آمار و احتمال (فصل ۱، درس ۲)

۳۲ - پاسخ: گزینه ۱

$$\begin{aligned} 1: A \subseteq B \Rightarrow B' \subseteq A' \\ 2: (A \subseteq B) \wedge (B \subseteq C) \Rightarrow A \subseteq C \\ 3: A - B = A \cap B' \end{aligned}$$

$$4: A \subseteq B = \begin{cases} A \cup B = B \\ A \cap B = A \end{cases} : \text{نکته ۴}$$

با توجه به نکته ۱، داریم:

$$A' \subseteq C \Rightarrow C' \subseteq A$$

با توجه به نکته ۲، داریم:

$$(C' \subseteq A) \wedge (A \subseteq B) \Rightarrow C' \subseteq B$$

با توجه به نکات ۳ و ۴، داریم:

$$A \cup (B - C) = A \cup (B \cap C') \stackrel{C' \subseteq B}{=} A \cup C' \stackrel{C' \subseteq A}{=} A$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * آمار و احتمال (فصل ۳، درس ۲)

۳۳ - پاسخ: گزینه ۳

نکته: اگر تمام داده‌ها در عدد ثابتی ضرب یا با عدد ثابتی جمع شوند، میانه نیز در آن عدد ثابت ضرب یا با آن عدد ثابت جمع می‌شود. اگر داده‌های x_1, x_2, \dots, x_n را با داده‌های $x_1 + 4, x_2 + 4, \dots, x_n + 4$ مقایسه کنیم، ملاحظه می‌شود که همه داده‌ها با عدد $-8 + 8 = 0$ جمع شده‌اند، پس طبق نکته، میانه داده‌های جدید برابر است با:

$$(8) \text{ جمع شده‌اند، پس طبق نکته، میانه داده‌های جدید برابر است با: } -8 + 8 = 0$$

۳۴- پاسخ: گزینه ۳

مشخصات سؤال: متوسط * آمار و احتمال (فصل ۲، درس ۳)

$$\text{نکته: } P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} \quad P(B-A) = P(B) - P(A \cap B)$$

ابتدا $P(B'|A')$ را با توجه به تعریف احتمال شرطی، بازنویسی می‌کنیم:

$$P(B-A) = \overbrace{P(B) - P(A \cap B)}$$

$$P(B'|A') = \frac{P(B' \cap A')}{P(A')} = \frac{P(A \cup B)'}{P(A')} = \frac{1 - P(A \cup B)}{1 - P(A)} = \frac{1 - (P(A) + P(B) - P(A \cap B))}{1 - P(A)}$$

با توجه به فرض‌های ۴ و ۵ داریم:

$$P(B'|A') = \frac{1 - (P(A) + P(B-A))}{1 - P(A)} = \frac{1 - (0/5 + 0/4)}{1 - 0/5} = \frac{0/1}{0/5} = \frac{1}{5}$$

مشخصات سؤال: متوسط * آمار و احتمال (فصل ۲، درس ۲)

۳۵- پاسخ: گزینه ۲

نکته: در فضای نمونه‌ای متناهی با احتمال غیرهمشانس، اگر $S = \{s_1, s_2, \dots, s_n\}$ فضای نمونه‌ای و $A = \{a_1, a_2, \dots, a_k\}$ یکزیرمجموعه k عضوی S باشد، همواره داریم:

$$0 \leq P(A) \leq 1$$

$$P(S) = 1$$

$$P(A) = P(a_1) + P(a_2) + \dots + P(a_k) \quad (۳)$$

با توجه به فرض سؤال، داریم:

$$P(1) = P(2) = P(4) = P(5) = x, \quad P(3) = P(6) = 2x$$

پس می‌توان نوشت:

$$P(1) + P(2) + P(3) + P(4) + P(5) + P(6) = 1 \Rightarrow x + x + 2x + x + x + 2x = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{8}$$

احتمال آنکه عدد زوج ظاهر شود، برابر است با:

$$P(\{2, 4, 6\}) = P(2) + P(4) + P(6) = \frac{1}{8} + \frac{1}{8} + \frac{2}{8} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

مشخصات سؤال: متوسط * آمار و احتمال (فصل ۲، درس ۴)

۳۶- پاسخ: گزینه ۲

راه حل اول:

نکته: دو پیشامد A و B را مستقل گوییم، اگر و تنها اگر: $P(A \cap B) = P(A) \times P(B)$
(مهره دوم آبی و مهره اول آبی) $+ (مهره دوم آبی و مهره اول غیرآبی) + (مهره اول آبی و مهره دوم غیرآبی) =$ (حداقل یک مهره آبی)

$$= (\frac{2}{6} \times \frac{4}{6}) + (\frac{4}{6} \times \frac{2}{6}) + (\frac{2}{6} \times \frac{2}{6}) = \frac{8+8+4}{36} = \frac{20}{36} = \frac{5}{9}$$

راه حل دوم:

$$P(A) = 1 - P(A')$$

متهم پیشامد «حداقل یک مهره آبی باشد» پیشامد «هیچ کدام از مهره‌ها آبی نباشد» است که احتمال آن برابر است با:

$$P(A') = (\frac{4}{6} \times \frac{4}{6}) = \frac{16}{36} = \frac{4}{9}$$

$$\text{بنابراین احتمال موردنظر برابر است با: } 1 - \frac{4}{9} = \frac{5}{9}$$

مشخصات سؤال: متوسط * آمار و احتمال (فصل ۳، درس ۳)

۳۷- پاسخ: گزینه ۲

نکته ۱ (میانگین یا متوسط داده‌ها): میانگین یا متوسط n داده x_1, x_2, \dots, x_n را با نماد \bar{x} نشان می‌دهیم و آن را به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

نکته ۲: اگر انحراف معیار تعدادی داده برابر صفر باشد، همه داده‌ها با هم برابرند.

ابتدا با توجه به نکته ۲ داریم:

$$x_1 = x_2 = x_3 = \dots = x_n = 2.$$

اکنون با توجه به نکته ۱ میانگین $n+3$ داده جدید برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + \dots + x_n + 10 + 20 + 30}{n+3} = \frac{20n + 10 + 20 + 30}{n+3} = \frac{20n + 60}{n+3} = \frac{20(n+3)}{n+3} = 2.$$

- ۳۸ - پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * آمار و احتمال (فصل ۴، درس ۲)

نکته: برآوردهای پارامتر جامعه عبارت است از مقدار عددی آماره نمونه که از جایگذاری داده‌های حاصل از نمونه تصادفی در آماره نظیر آن پارامتر به دست می‌آید.

تعداد کل افراد شاغل در این شرکت ۶ نفر است، پس تعداد نمونه‌های ۳ تایی برابر است با:

$$n(S) = \binom{6}{3} = \frac{6 \times 5 \times 4}{6} = 20.$$

همچنین برای آنکه میانگین نمونه ۳ تایی برابر ۴ شود باید جمع ۳ داده برابر ۱۲ شود که این نمونه‌های ۳ تایی عبارت اند از: $\{2, 4, 6\}, \{3, 3, 6\}, \{3, 4, 5\}, \{3, 4, 5\}$ $\Rightarrow n(A) = 4$

↓
حسابدار ↓
روابط عمومی

و در نهایت، احتمال برآورد میانگین ۴ میلیونی نمونه‌های سه تایی برابر خواهد بود با:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{20} = \frac{1}{5}$$

- ۳۹ - پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * آمار و احتمال (فصل ۳، درس ۳)

نکته ۱ (میانگین یا متوسط داده‌ها): میانگین یا متوسط n داده x_1, x_2, \dots, x_n را با نماد \bar{x} نشان می‌دهیم و آن را به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

نکته ۲ (انحراف معیار داده‌ها): اگر n داده از جامعه به صورت x_1, x_2, \dots, x_n داشته باشیم، انحراف معیار آن‌ها را با نماد σ نشان می‌دهیم، که به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n}} = \sqrt{\frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}}$$

که در آن $\bar{x} - x_i$ را انحراف داده i ام از میانگین داده‌ها می‌گویند.

نکته ۳: واریانس توان دوم انحراف معیار است.

با توجه به اطلاعات سؤال داریم:

$$\frac{\sum_{i=1}^8 x_i}{8} = 4 \Rightarrow \sum_{i=1}^8 x_i = 32 \Rightarrow \sum_{i=1}^{10} x_i = 32 + 3 + 5 = 40 \Rightarrow \text{جدید } \bar{x} = \frac{40}{10} = 4 = \text{میانگین}$$

انحراف معیار داده‌های اولیه $\sqrt{3}$ است، پس واریانس آن‌ها ۳ است:

$$\frac{\sum_{i=1}^8 (x_i - \bar{x})^2}{8} = 3 \Rightarrow \sum_{i=1}^8 (x_i - \bar{x})^2 = 24 \Rightarrow \sum_{i=1}^{10} (x_i - \bar{x})^2 = 24 + (-1)^2 + (1)^2 = 26$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{26}{10} = 2.6 = \text{جدید } \sigma^2$$

- ۴۰ - پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * آمار و احتمال (فصل ۲، درس ۳)

پیشامد گناهکار بودن متهم را G و پیشامد چپ دست بودن او را C می‌نامیم. احتمال خواسته شده برابر $P(G | C)$ است.

راحل اول:

نکته (قانون بیز): فرض کنید B پیشامدی باشد که احتمال آن مخالف صفر و یک است. در این صورت برای هر پیشامد دلخواه A داریم:

$$P(B | A) = \frac{P(B)P(A | B)}{P(B)P(A | B) + P(B')P(A | B')}$$

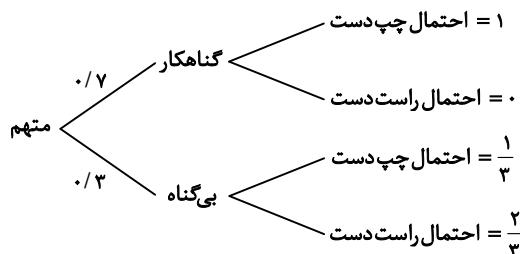
با توجه به داده‌های مسئله، $P(G) = 0.7$. همچنین اگر متهم گناهکار باشد، احتمال چپ دست بودن او برابر یک و اگر بی‌گناه باشد، احتمال

چپ دست بودن او $\frac{1}{3}$ است؛ یعنی $P(C | G) = \frac{1}{3}$ و $P(C | G') = \frac{1}{3}$. طبق نکته داریم:

$$P(G | C) = \frac{P(G)P(C | G)}{P(G)P(C | G) + P(G')P(C | G')} = \frac{0.7 \times 1}{0.7 \times 1 + (1 - 0.7) \frac{1}{3}} = \frac{0.7}{0.875} = 0.875$$

بنابراین کارآگاه ۵ / ۸۷ درصد به گناهکار بودن متهم مطمئن است.

راه حل دوم: مسئله را به کمک نمودار درختی، ساده‌تر می‌توان حل کرد:

برای به دست آوردن $P(G | C)$ داریم:

$$P(G | C) = \frac{\text{با استفاده از نمودار}}{P} \frac{(چپ دست بودن \cap گناهکار بودن)}{(چپ دست بودن)} = \frac{\frac{1}{0.7}}{(0.7 \times 1) + (0.3 \times \frac{1}{3})} = \frac{0.7}{0.8} = 0.875$$

فیزیک

۴۱- پاسخ: گزینه ۲

در مقاومت نوری با افزایش شدت نور، مقاومت الکتریکی کاهش پیدا می‌کند.

۴۲- پاسخ: گزینه ۴

مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

مشخصات سؤال: ساده * فیزیک ۲ (فصل ۱)

$$\begin{aligned} q = ne &\Rightarrow 1 = n \times 1/6 \times 10^{-19} \\ \Rightarrow n &= \frac{1}{1/6 \times 10^{-19}} = 6/25 \times 10^{18} \\ \Delta t &= \frac{6/25 \times 10^{18}}{1.5 \frac{1}{s}} = 6/25 \times 10^{13} s \end{aligned}$$

مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۳)

۴۳- پاسخ: گزینه ۲

با توجه به قاعده دست راست و با توجه به منفی بودن بار ذره، هریک از گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ می‌توانند درست باشند، بنابراین جهت گزینه ۲ نادرست است.

توجه داریم که:

■ با توجه به قاعده دست راست و منفی بودن بار ذره در شکل داده شده، بردار \bar{B} باید مؤلفه‌ای عمود بر بردار \bar{v} و به سمت چپ داشته باشد.
گزینه ۲ این ویژگی را ندارد.

■ اگرچه بردار \bar{F} همیشه بر هر دو بردار \bar{v} و \bar{B} عمود است، اما خود بردارهای \bar{v} و \bar{B} می‌توانند هر زاویه‌ای از صفر تا 180° با هم داشته باشند.

۴۴- پاسخ: گزینه ۱

مشخصات سؤال: ساده * فیزیک ۲ (فصل ۱)

$$E = k \frac{|q|}{r^2} \Rightarrow 2 \times 10^5 = 9 \times 10^9 \times \frac{|q|}{(1/5 \times 10^{-2})^2} \Rightarrow |q| = 5 \times 10^{-9} C = 5nC \Rightarrow q = \pm 5nC$$

مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۲ (فصل ۱)

۴۵- پاسخ: گزینه ۳

با توجه به دافعه بودن نیروی بین دو ذره و مثبت بودن مجموع بار آن‌ها، مشخص می‌شود که بار هر دو مثبت است.

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \Rightarrow 4 \times 10^{-3} = 9 \times 10^9 \times \frac{q_1 q_2}{(3)^2} \Rightarrow q_1 q_2 = 4 \times 10^{-12} C^2 = 4(\mu C)^2$$

$$\left. \begin{array}{l} q_1 + q_2 = 5\mu C \\ q_1 q_2 = 4(\mu C)^2 \end{array} \right\} \Rightarrow q_1(5 - q_1) = 4 \Rightarrow 5q_1 - q_1^2 = 4 \Rightarrow q_1^2 - 5q_1 + 4 = 0 \Rightarrow (q_1 - 1)(q_1 - 4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} q_1 = 1\mu C \text{ و } q_2 = 4\mu C \\ \text{یا} \\ q_1 = 4\mu C \text{ و } q_2 = 1\mu C \end{cases}$$

بنابراین، بار کوچک‌تر برابر $1\mu C$ و بار بزرگ‌تر برابر $4\mu C$ است.

پاسخ: گزینه ۲

مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۱)

$$E_{TA} = E_{1A} + E_{2A} = k|q| \left| \frac{4}{d^2} + \frac{4}{d^2} \right| = \frac{8k|q|}{d^2}$$

$$E_{TB} = |E_{1B} - E_{2B}| = k|q| \left| \frac{4}{9d^2} - \frac{4}{d^2} \right| = \frac{32k|q|}{9d^2}$$

$$\frac{E_{TA}}{E_{TB}} = \frac{\frac{d^2}{8k|q|}}{\frac{d^2}{32k|q|}} = \frac{9}{4} \Rightarrow \frac{1/8 \times 10^{-4}}{E_{TB}} = \frac{9}{4} \Rightarrow E_{TB} = 8 \times 10^{-3} \frac{N}{C}$$

مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۱)

پاسخ: گزینه ۱

$$\left. \begin{aligned} F_{21} &= k \frac{|q_2||q_1|}{r_{21}^2} = k \frac{q_2}{5^2 \times 10^{-4}} \\ F_{31} &= k \frac{|q_3||q_1|}{r_{31}^2} = k \frac{2q_2}{10^2 \times 10^{-4}} \end{aligned} \right\} \Rightarrow F_{31} = \frac{1}{2} F_{21} = \frac{1}{2} \times 8 = 4 \text{ mN}$$

$$F_{T1} = \sqrt{F_{21}^2 + F_{31}^2} = \sqrt{8^2 + 4^2} = 4\sqrt{5} \text{ mN}$$

مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۱)

پاسخ: گزینه ۲

$$F = \sqrt{(8 \times 10^{-3})^2 + (6 \times 10^{-3})^2} = 10^{-2} \text{ N}$$

$$F = |q|E \Rightarrow E = \frac{F}{|q|} = \frac{10^{-2}}{2/5 \times 10^{-9}} = \frac{2}{5} \times 10^7 \frac{N}{C} = 4 \times 10^6 \frac{N}{C}$$

مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۱)

پاسخ: گزینه ۴

$$W_E = -\Delta U_E = -(U_B - U_A) = U_A - U_B = U_A - (qV_B) = 50 - (-1)(-80) = -30 \text{ nJ}$$

مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۱)

پاسخ: گزینه ۵

$$\frac{C_2}{C_1} = \frac{\kappa_2 \epsilon_0 \frac{A}{d_2}}{\kappa_1 \epsilon_0 \frac{A}{d_1}} = \frac{\kappa_2 \times d_1}{\kappa_1 \times d_2} \Rightarrow \frac{8\mu F}{1\mu F} = \frac{1 \times d_1}{5 \times d_2} \Rightarrow \frac{d_2}{d_1} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{d_1 - 3}{d_1} = \frac{1}{4} \Rightarrow d_1 = 4 \text{ mm}$$

مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۱)

پاسخ: گزینه ۵

با توجه به یکنواخت بودن میدان الکتریکی و رابطه $F = |q|E$, نیروها در نقطه A و B برابرند. ($F_A = F_B$)
با حرکت در جهت خطوط میدان، پتانسیل الکتریکی کاهش می‌یابد و با حرکت در جهت عمود بر خطوط میدان، پتانسیل تغییر نمی‌کند، پس $V_A < V_B$ است (چرا؟) و خواهیم داشت:

$$\left. \begin{aligned} q > 0 \\ V_A < V_B \end{aligned} \right\} \Rightarrow U_A - U_B = q(V_A - V_B) < 0 \Rightarrow U_A < U_B$$

مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۱)

پاسخ: گزینه ۳

$$Q'_A = Q'_B = \frac{Q_A + Q_B}{2} = \frac{8 + (-4)}{2} = 2 \text{nC}$$

$$|\sigma'_A - \sigma_A| = \left| \frac{Q'_A - Q_A}{A} \right| = \left| \frac{Q'_A - Q_A}{4\pi r^2} \right| = \left| \frac{(2-8) \times 10^{-9}}{4 \times 3 \times 10^{-4}} \right| = 8 \times 10^{-6} \frac{C}{m^2}$$

مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۱)

پاسخ: گزینه ۳

$$\frac{U_2}{U_1} = \frac{\frac{1}{2} C_2 V_2}{\frac{1}{2} C_1 V_1} = \frac{C_2}{C_1} \times \left(\frac{V_2}{V_1} \right)^2$$

از طرف دیگر می‌دانیم ظرفیت خازن پس از حضور دیالکتریک به صورت روبرو تغییر می‌کند:

$$C_2 = \kappa C_1 \Rightarrow \frac{U_2}{U_1} = \frac{\Delta C_1}{C_1} \times \left(\frac{V_2}{V_1} \right)^2 = 20 \Rightarrow U_2 = 20 U_1 \Rightarrow \Delta U = 20 U_1 - U_1 = 19 U_1 \Rightarrow \Delta U = 19 \times 50 \mu J = 950 \mu J$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

۵۴- پاسخ: گزینه ۴

$$\text{تلرانس} \Rightarrow R = 48 \times 10^{\pm 0.5} \Omega \quad [\text{سبز، خاکستری، زرد}]$$

رنگ نقره‌ای، مقدار تلرانس ۱۰٪ را نشان می‌دهد. بنابراین مقدار مقاومت ۱۰٪ بیشتر یا کمتر از مقدار فوق ممکن است باشد.

$$\left. \begin{aligned} & 0.9 \times 48 \times 10^{\pm 0.5} \leq R \leq 1.1 \times 48 \times 10^{\pm 0.5} \\ & V = RI = 5.0 \times 10^{-6} R \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{4}{5} \times 48 \leq V \leq \frac{5}{5} \times 48 \Rightarrow 216V \leq V \leq 264V$$

تنها مقدار ۲۵۵V یعنی گزینه ۴ در این محدوده است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

۵۵- پاسخ: گزینه ۳

$$V_a - 2 \times 3 + 40 - 5 \times 3 = V_b \Rightarrow V_b - V_a = 19V$$

$$P = I(V_b - V_a) = 3 \times 19 = 57W$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

۵۶- پاسخ: گزینه ۲

$$R = \rho \frac{L}{A} \Rightarrow R_o = 10^{-4} \times \frac{20}{1 \times 10^{-6}} = 2\Omega$$

$$R = R_o(1 + \alpha \Delta T) \Rightarrow 3 = 2 \times (1 + \alpha(125 - 25)) \Rightarrow 1/5 = 1 + 100\alpha \Rightarrow \alpha = 0.001 = 5 \times 10^{-4} K^{-1}$$

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۲ (فصل ۲)

۵۷- پاسخ: گزینه ۲

با حرکت لغزندۀ رئوستا از A تا B، مقاومت رئوستا افزایش می‌یابد؛ در نتیجه مقاومت معادل کل مدار زیاد می‌شود و با توجه به رابطه

$$I = \frac{\mathcal{E}}{R_{eq} + r}$$

ولتسنج اختلاف پتانسیل دو سر باتری را نشان می‌دهد که مقدار آن برابر $\mathcal{E} - rI = V$ است، پس با کاهش I، مقدار V افزایش می‌یابد.

از آنجا که مقاومت R با باتری موازی شده ولتاژ دو سر مقاومت R هم افزایش می‌یابد، پس جریان عبوری از آن (I_R) نیز زیاد می‌شود.

از طرفی رئوستا $I = I_R + I_R$ است که در این رابطه I کاهش و I_R افزایش یافته، پس رئوستا I الزاماً کم شده و در نتیجه عددی که آمپرسنج نشان می‌دهد کاهش می‌یابد.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

۵۸- پاسخ: گزینه ۲

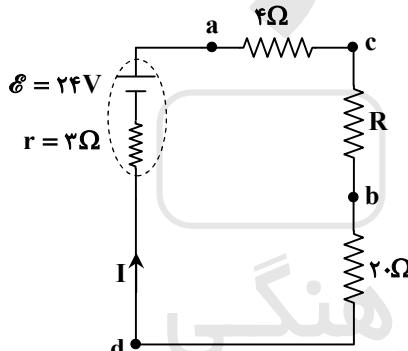
چون مقاومت درونی ولتسنج آرمانی بی‌نهایت است، جریانی از آن عبور نمی‌کند.

$$V_a - 4I - RI = V_b \Rightarrow V_1 = V_a - V_b = 4I + RI = 20 \quad (1)$$

$$V_c - RI - 2I = V_d \Rightarrow V_2 = V_c - V_d = RI + 2I = 60 \quad (2)$$

با توجه به روابط (1) و (2) داریم:

$$I = 2/5A, \quad R = 4\Omega$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

۵۹- پاسخ: گزینه ۳

$$R = \frac{V}{I} \Rightarrow \begin{cases} R_M = \frac{10}{0.2} = 50\Omega \\ R_N = \frac{25}{0.2} = 125\Omega \end{cases}$$

$$V_{\text{کل}} = (R_N + R_N + R_M)I = 300 \times 0.1 = 30V$$

دو مقاومت M متواالی و مشابه هستند، پس اختلاف پتانسیل دو سر هر کدام، نصف کل V است.

$$V = \frac{1}{2} \times 30 = 15V$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

۶۰- پاسخ: گزینه ۳

$$\begin{cases} V = \mathcal{E} - rI \\ \frac{V}{\mathcal{E}} = 0.9 \end{cases} \Rightarrow 0.9\mathcal{E} = \mathcal{E} - 2 \times 1 \Rightarrow \mathcal{E} = 20V$$

وقتی کلید k قطع شود ولتسنج نیروی حرکتۀ باتری را نشان می‌دهد؛ پس در این حالت: $V_2 = \mathcal{E} = 20V$

۶۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

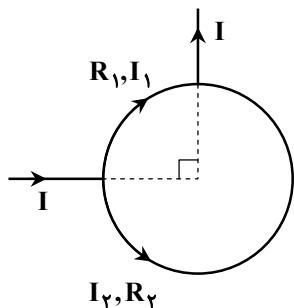
دو مقاومت موازی هستند. $\Rightarrow V_1 = V_2$

$$P = \frac{V^2}{R} \Rightarrow \frac{P_2}{P_1} = \left(\frac{R_1}{R_2} \right) = \frac{1}{4}$$

$$P_2 + P_1 = 75 \Rightarrow \frac{P_1}{4} + P_1 = 75 \Rightarrow \frac{5}{4} P_1 = 75 \Rightarrow P_1 = 60 \text{ W}$$

۶۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

$$\begin{aligned} R_1 &= \rho \frac{L_1}{A} \\ R_2 &= \rho \frac{L_2}{A} \end{aligned} \Rightarrow \frac{R_1}{R_2} = \frac{\frac{1}{4} \times (2\pi r)}{\frac{3}{4} \times (2\pi r)} = \frac{1}{3} \Rightarrow R_2 = 3R_1$$

$$V_1 = V_2 \Rightarrow I_1 R_1 = I_2 R_2 \xrightarrow{R_2 = 3R_1} I_1 = 3I_2$$

$$\frac{U_1}{U_2} = \frac{I_1^2 R_1 t}{I_2^2 R_2 t} = 9 \times \frac{1}{3} = 3$$

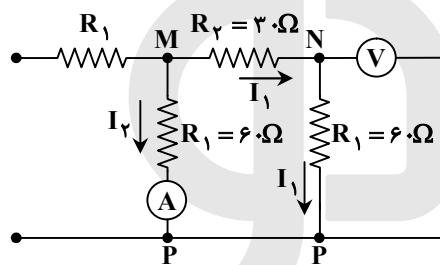
▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

۶۳- پاسخ: گزینه ۲

با تابش نور بر LDR، مقاومت آن کم می‌شود، پس مقاومت معادل مدار هم کم می‌شود و در نتیجه جریان کل مدار افزایش می‌یابد. بنابراین عدد آمپرسنج زیاد می‌شود و در نتیجه اختلاف پتانسیل دو سر باتری مطابق رابطه $V = \mathcal{E} - IR$ کاهش می‌یابد. با کاهش مقاومت LDR جریان در شاخه موازی با آن کم می‌شود و شدت نور LED کاهش می‌یابد و توان مصرفی مقاومت R نیز کم می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

۶۴- پاسخ: گزینه ۱

$$R = \frac{V}{I} \Rightarrow \begin{cases} R_1 = \frac{12}{0/2} = 60 \Omega \\ R_2 = \frac{12}{0/4} = 30 \Omega \end{cases}$$

از ولتسنج آرمانی جریانی نمی‌گذرد، پس جریان عبوری از مقاومت سری با آن هم صفر است و دو سر آن هم پتانسیل هستند.

$$V = R_1 I_1 \Rightarrow 6 = 60 I_1 \Rightarrow I_1 = 0/1 \text{ A}$$

$$60 I_2 = (60 + 30) I_1 \Rightarrow I_2 = \frac{9}{6} = 0/15 \text{ A}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

۶۵- پاسخ: گزینه ۲

$$P_{R_2} = R_2 I^2 \Rightarrow 3 = 2 I^2 \Rightarrow I = 1 \text{ A}$$

$$V_A - \mathcal{E}_1 + r_1 I + R_2 I = V_B \Rightarrow V_A - 18 + 1 + 3 = V_B \Rightarrow V_A - V_B = 14 \text{ V}$$

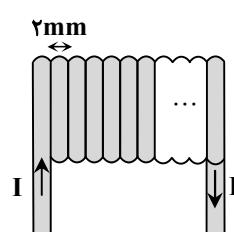
▲ مشخصات سؤال: ساده * فیزیک ۲ (فصل ۳)

۶۶- پاسخ: گزینه ۳

علت نادرستی مورد «پ»: شب مغناطیسی در نقاط مختلف زمین می‌تواند متفاوت باشد.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۲ (فصل ۳)

۶۷- پاسخ: گزینه ۱

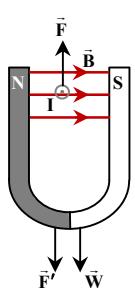
با توجه به اینکه حلقه‌ها کاملاً کنار هم هستند، اگر تعداد حلقه‌ها N و قطر مقطع سیم d باشد، طول سیم لوله برابر $N \times d$ خواهد بود.

$$B = \frac{\mu_0 NI}{L} = \frac{4\pi \times 10^{-7} \times N \times 500 \times 10^{-3}}{N \times 2 \times 10^{-3}} = \pi \times 10^{-4} \text{ T}$$

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۲ (فصل ۳)

۶۸- پاسخ: گزینه ۲

طبق قاعده دست راست، جهت نیروی مغناطیسی وارد بر قطعه سیم (\vec{F}) به سمت بالا است، بنابراین طبق قانون سوم نیوتون، نیروی وارد بر آهنربا از طرف قطعه سیم (\vec{F}') به سمت پایین خواهد بود؛ پس داریم:

$$F' + W = 1 \cdot N$$

$$F' = F \Rightarrow F' = I \ell B \sin \theta = 50 \times 0.1 \times 500 \times 10^{-4} \times 1 = 0.25 \text{ N}$$

$$\Rightarrow 0.25 + W = 1 \Rightarrow W = 0.75 \text{ N}$$

۶۹- پاسخ: گزینه ۲

توضیحات داده شده مربوط به ویژگی های مواد پارامغناطیسی است.

۷۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۲ (فصل ۳)

از آنجایی که جریان حلقه ها در خلاف جهت یکدیگر است، میدان مغناطیسی حاصل از آن ها نیز در خلاف جهت یکدیگر خواهد بود، لذا:

$$\mathbf{B}_T = |\mathbf{B}_1 - \mathbf{B}_2|$$

$$\mathbf{B}'_T = 2\mathbf{B}_T \Rightarrow \mathbf{B}_2 = 2\mathbf{B}_T \Rightarrow \begin{cases} \mathbf{B}_2 = 2(\mathbf{B}_1 - \mathbf{B}_2) \Rightarrow 3\mathbf{B}_2 = 2\mathbf{B}_1 \Rightarrow \frac{3\mu_0 I_2}{2R_2} = \frac{2\mu_0 I_1}{2R_1} \Rightarrow \frac{3I_2}{8} = \frac{2I_1}{4} \Rightarrow \frac{I_2}{I_1} = \frac{4}{3} \\ \mathbf{B}_2 = 2(\mathbf{B}_2 - \mathbf{B}_1) \Rightarrow \mathbf{B}_2 = 2\mathbf{B}_1 \Rightarrow \frac{\mu_0 I_2}{2R_2} = \frac{2\mu_0 I_1}{2R_1} \Rightarrow \frac{I_2}{8} = \frac{2I_1}{4} \Rightarrow \frac{I_2}{I_1} = \frac{4}{1} \end{cases}$$

۷۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * فیزیک ۲ (فصل ۴)

۷۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۴)

در طرف راست سیم، میدان مغناطیسی درون سو و در طرف چپ آن، میدان برون سو است. در هر دو طرف، با دور شدن از سیم، بزرگی میدان مغناطیسی حاصل از سیم کاهش می یابد.

با دور شدن حلقه (۱) از سیم، شار مغناطیسی گذرنده از حلقه کاهش می یابد؛ در نتیجه باید میدان تولید شده درون سو باشد تا با تغییر شار مخالفت کند. با نزدیک شدن حلقه (۲) به سیم، شار گذرنده از آن زیاد می شود و در نتیجه باید میدان تولید شده درون سو باشد تا با تغییر شار مخالفت کند. از این رو در هر دو حلقه، جهت جریان ساعت گرد خواهد بود.

۷۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۴)

$$\left. \begin{array}{l} \mathbf{U} = \frac{1}{2} L I^2 \Rightarrow \frac{\mathbf{U}_2}{\mathbf{U}_1} = \frac{L_2}{L_1} \times \left(\frac{I_2}{I_1} \right)^2 \\ I_1 = I_2 \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{\mathbf{U}_2}{\mathbf{U}_1} = \frac{L_2}{L_1} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

۷۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۴)

$$P_{max(R)} = \frac{V_{max(R)}^2}{R} \Rightarrow \frac{1}{8} = \frac{V_{max(R)}^2}{2} \Rightarrow V_{max(R)} = 6V$$

نسبت تعداد دورها برابر نسبت ولتاژها است، بنابراین داریم:

$$\frac{N_2}{N_1} = \frac{V_2}{V_1} = \frac{6}{20} = 0.3$$

۷۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۴)

با توجه به نمودار، $10ms$ برابر $\frac{T}{2}$ و در نتیجه $T = 20ms$ است.در بازه زمانی $0 < t < 10ms$ است و جریان باید در مقاومت از A به B برقار شود که دیود مانع آن می شود؛ پس $I = 0$ است. این وضعیت در بازه های زمانی $(20ms, 30ms)$ ، $(40ms, 50ms)$ و ... هم تکرار می شود.در بازه زمانی $10ms < t < 20ms$ است و جهت جریان در جهتی است که دیود وصل می شود؛ پس در زمان های

$$I = \frac{V}{R} = \frac{10}{5} = 2A \quad \text{و جریان } V = 10V \text{ و اندازه ولتاژ: } 10V, 35ms, 55ms, \dots$$

شیمی

۷۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۱)

گزینه ۱: خصلت فلزی: $Na < Rb < Cs$ گزینه ۲: رسانایی الکتریکی: $Si < Al, C$ رسانا نیمه رسانا

گزینه ۳: هیچ کدام چکش خوار نیستند.

گزینه ۴: خصلت نافلزی از چپ به راست در هر دوره در حال افزایش است.

۷۷- پاسخ: گزینه ۴

همه عبارت‌های ذکر شده در صورت سؤال درست هستند.

(الف) چون شبکه‌فلزها در هر دوره قبل از نافلز قرار می‌گیرند، شعاع اتمی بزرگ‌تری دارند.

(ت) با توجه به نمودار کتاب درسی، این عبارت درست است.

۷۸- پاسخ: گزینه ۴

هر چه واکنش‌پذیری یک فلز بیشتر باشد، نگهداری آن دشوارتر است؛ بنابراین شرایط نگهداری فلز آهن دشوارتر از فلز طلا است.

۷۹- پاسخ: گزینه ۳

در آرایش الکترونی فلزهای واسطه دوره چهارم، در دو عنصر (۲۴ Cr و ۲۵ Mn) زیرلایه نیمه پر $3d^5$ و در دو عنصر (۲۹ Cu و ۳۰ Zn)زیرلایه پر $3d^{10}$ مشاهده می‌شود.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: در دو عنصر Cr ۲۴ و Cu ۲۹، زیرلایه ۴s پر نیست و دارای یک الکترون در زیرلایه ۴s خود هستند.

گزینه ۲: ۲۱ Sc هنگام تبدیل شدن به یون پایدار (Sc^{3+})، به آرایش گازنجیب قبل از خود (Ar^{18}) می‌رسد.

گزینه ۴: فلزهای واسطه، در گروه‌های ۳ تا ۱۲ جدول دوره‌ای جای دارند.

۸۰- پاسخ: گزینه ۱

در این واکنش پس از تغییر شرایط به حالت STP، حالت فیزیکی آب به صورت گاز نمی‌باشد.

$$\text{CO}_2 = \frac{25/2\text{g NaHCO}_3}{84\text{g NaHCO}_3} \times \frac{1\text{mol NaHCO}_3}{1\text{mol CO}_2} \times \frac{22/4\text{L CO}_2}{2\text{mol NaHCO}_3} = \frac{3/36\text{L CO}_2}{1\text{mol CO}_2}$$

$$\frac{2/24}{3/36} \times 100 = \frac{66}{66} = \text{بازده درصدی واکنش}$$

۸۱- پاسخ: گزینه ۳

گزینه ۱: سبب کاهش سرعت گرمایش جهانی می‌شود.

گزینه ۲: ردپای کربن‌دی‌اکسید را کاهش می‌دهد، ولی از بین نمی‌برد.

گزینه ۴: گونه‌های زیستی کمتری را از بین می‌برد.

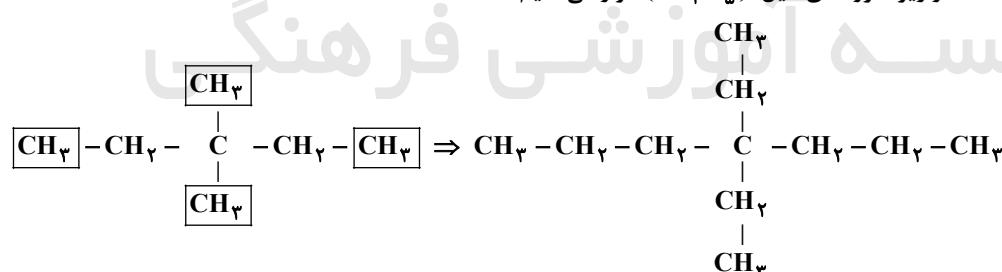
۸۲- پاسخ: گزینه ۳

با افزایش تعداد اتم‌های کربن در آلکان‌ها نقطه جوش و گرانروی آن‌ها افزایش می‌یابد.

آلکان‌ها، ترکیب‌های ناقطبی با گشتاور دو قطبی تقریباً صفر بوده و در آب که قطبی است، نامحلول هستند.

۸۳- پاسخ: گزینه ۲

عبارت‌های «پ» و «ت» درست هستند.

به جای چهار گروه CH_3 در ساختار زیر، گروه‌های اتیل (C_2H_5) قرار می‌دهیم:

الف) نام ترکیب حاصل، ۴-دی‌اتیل هپتان است.

ب) در ترکیب حاصل، دو گروه اتیل و دو گروه پروپیل به اتم کربن مرکزی متصل هستند.

پ) فرمول مولکولی ترکیب حاصل $\text{C}_{11}\text{H}_{24}$ است.

ت) با افزایش تعداد اتم‌های کربن در آلکان‌ها، نقطه جوش افزایش می‌یابد.

۸۴- پاسخ: گزینه ۱

فرمول مولکولی نفتالن، C_10H_8 و فرمول مولکولی هگزین، C_6H_6 است.

تعداد اتم‌های هیدروژن نفتالن	
تعداد اتم‌های کربن نفتالن	$\frac{8}{10} = \frac{4}{5}$
تعداد اتم‌های کربن هگزین	$\frac{6}{10} = \frac{3}{5}$
تعداد اتم‌های هیدروژن هگزین	

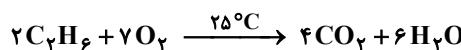
۸۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۲)

در آنتالپی پیوند، تمامی مواد موجود در واکنش باید گازی شکل باشند (نادرستی گزینه های ۲ و ۳). با توجه به اینکه علامت منفی نشان دهنده گرماده بودن واکنش است؛ بنابراین تشکیل پیوند موردنظر می باشد. (با توجه به اطلاعات داده شده، آنتالپی واکنش $\text{CH}_4(g) \rightarrow \text{C}(g) + 4\text{H}(g)$ برابر با 166 kJ خواهد بود که عکس این واکنش در صورت سؤال مدنظر است.)

۸۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۲)

آنالیپی سوختن اتان به ازای سوختن یک مول اتان محاسبه می شود.

$$\Delta H = 1\text{ mol C}_2\text{H}_6 \times \frac{4\text{ mol CO}_2}{2\text{ mol C}_2\text{H}_6} \times \frac{44\text{ g CO}_2}{1\text{ mol CO}_2} \times \frac{-117\text{ kJ}}{6/6\text{ g CO}_2} = -156\text{ kJ}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۲)

۸۷- پاسخ: گزینه ۳

تنها دو ترکیب در گزینه ۳ با یکدیگر ایزومر نیستند؛ زیرا وجود پیوند دوگانه سبب می شود که شمار اتم های H به اندازه دو واحد کاهش یابد.

گزینه ۱: سیکلو آلکان ها با آلكن های هم کربن خود ایزومر هستند. (C_nH_{2n})

گزینه ۲: اترها با الکل های هم کربن خود ایزومر هستند. ($\text{C}_n\text{H}_{2n+2}\text{O}$)

گزینه ۴: آلدھیدها با کتون های هم کربن خود ایزومر هستند. ($\text{C}_n\text{H}_{2n}\text{O}$)

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۲)

۸۸- پاسخ: گزینه ۲

با توجه به نمودار، ΔH واکنش تولید هیدرازین از گازهای نیتروژن و هیدروژن را می توان بروش زیر محاسبه کرد:

$$\Delta H_1 = -\Delta H_2 + \Delta H_3 = -(-183) + (-92) = 91\text{ kJ}$$

$$6 / 4\text{ g N}_2\text{H}_4 \times \frac{1\text{ mol N}_2\text{H}_4}{22\text{ g N}_2\text{H}_4} \times \frac{91\text{ kJ}}{1\text{ mol N}_2\text{H}_4} = 18.2\text{ kJ}$$

بررسی گزینه های نادرست:

گزینه ۱: یکی از مراحل گرماده و دیگری گرماگیر است.

گزینه ۳: در شرایط یکسان، هیدرازین نایاب دارد از آمونیاک است؛ زیرا سطح انرژی بالاتری دارد.

گزینه ۴: $J = 91 / 5\text{ kJ} \times \frac{183\text{ kJ}}{2\text{ mol NH}_3} = 91 / 5\text{ kJ} \times 91 / 5\text{ کیلوژول گرما آزاد می شود.}$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۲)

۸۹- پاسخ: گزینه ۱

نمودار مول- زمان برای فراورده همواره صعودی است.

$$\bar{R} = \frac{\Delta n}{\Delta t} = \frac{(5-2)\text{ mol}}{2\text{ min}} \times \frac{1\text{ min}}{60\text{ s}} \times \frac{1}{V(\text{L})} = 5 \times 10^{-2} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{s}^{-1} \Rightarrow V = 0.5\text{ L}$$

▲ مشخصات سؤال: دشوار * شیمی ۲ (فصل های ۱ و ۲)

۹۰- پاسخ: گزینه ۲

$$20\text{ s} \times \frac{1\text{ min}}{60\text{ s}} \times \frac{0.5\text{ mol}}{1\text{ min}} = \frac{1}{30}\text{ mol}$$

$$2\text{NaHCO}_3 \rightarrow \text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$$

$$\frac{1}{30}\text{ mol CO}_2 \times \frac{2\text{ mol NaHCO}_3}{1\text{ mol CO}_2} \times \frac{84\text{ g NaHCO}_3}{1\text{ mol NaHCO}_3} = 5/6\text{ g}$$

$$\frac{5/6}{14} \times 100 = \frac{5/6}{14} \times 100 = 3.57\%$$

▲ مشخصات سؤال: ساده * شیمی ۲ (فصل ۳)

۹۱- پاسخ: گزینه ۴

گزینه ۱: نفلون یک پلیمر است، پس تعداد اتم های آن از نفتالن بیشتر است. (تعداد اتم ها: نفتالین > نفلون)

گزینه ۲: نیروهای بین مولکولی یک پلیمر از مونومر سازنده آن بیشتر است. (نیروی بین مولکولی: پلی پروپن > پروپن)

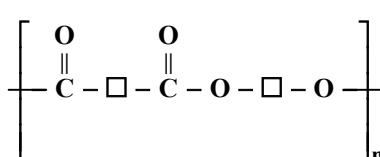
گزینه ۳: انسولین یک درشت مولکول بوده و جرم مولی آن از گلوكز که یک مولکول به نسبت کوچک تری است، بیشتر می باشد. (جرم مولی: انسولین > گلوكز)

گزینه ۴: نشاسته یک پلیمر و مولکول آن بسیار بزرگ است، در حالی که دکان یک مولکول کوچک با فرمول $\text{C}_{1,22}\text{H}_{22}$ است.

▲ مشخصات سؤال: ساده * شیمی ۲ (فصل ۳)

۹۲- پاسخ: گزینه ۱

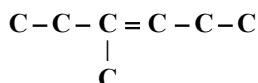
ساختر عمومی پلی استر به صورت مقابل است:

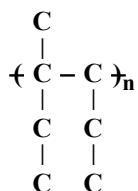
۹۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۳)

ابتدا فرمول گستردۀ مونومر رارسم می‌کنیم.

سپس پیوند دوگانه بین دو کربن را باز می‌کنیم و اتم‌های کربن با گروه‌های دیگری را که به هر کدام از کربن‌ها متصل هستند، در بالا و پایین آن کربن‌ها قرار می‌دهیم.

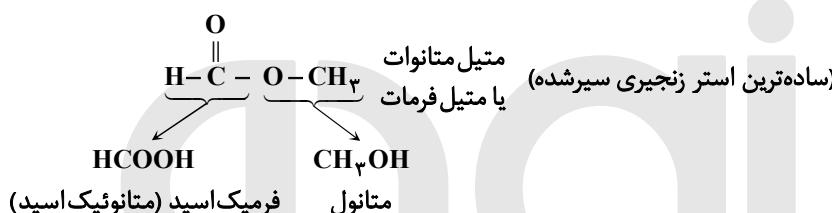
▲ مشخصات سؤال: ساده * شیمی ۲ (فصل ۳)

۹۴- پاسخ: گزینه ۴

به طور کلی و بتامین‌های محلول در چربی، در صورت مصرف زیاد، به بدن آسیب می‌رسانند.

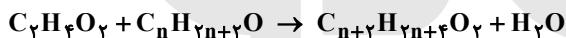
▲ مشخصات سؤال: ساده * شیمی ۲ (فصل ۳)

۹۵- پاسخ: گزینه ۳

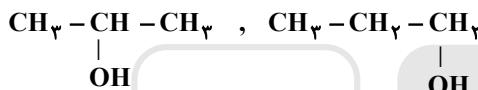
چون نیروهای بین مولکولی در اتانوئیک اسید ($\text{C}_2\text{H}_4\text{O}_2$) از نوع پیوند هیدروژنی هستند.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * شیمی ۲ (فصل ۳)

۹۶- پاسخ: گزینه ۲

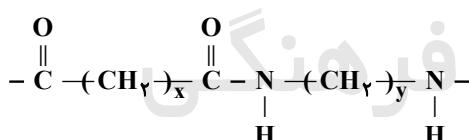
$$\text{(تعداد کربن‌های الكل)} = 3 \Rightarrow n = 3 \Rightarrow \text{استر} = 14n + 60 = 14 \cdot 3 + 60 = 102 \text{ g} \Rightarrow \frac{\text{استر}}{\text{اسید}} = \frac{102}{60} = 1.7 \text{ mol} \Rightarrow \frac{\text{استر}}{\text{اسید}} = \frac{1.7 \text{ mol}}{1 \text{ mol}} = 1.7 \text{ mol}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۳)

۹۷- پاسخ: گزینه ۲

واحد تکرارشونده براساس توصیف صورت سؤال به شکل زیر خواهد بود.

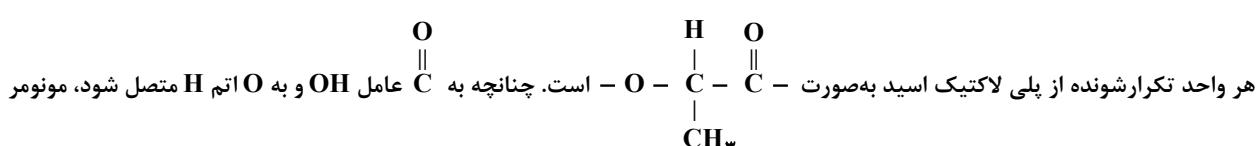

$$14(x+y) + 86 = 170 \Rightarrow x+y = 6$$

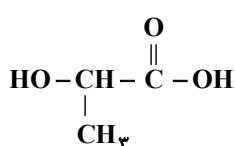
بنابراین علاوه بر گروه‌های عاملی آمینی و اسیدی در ساختار اسید و آمین اولیه لازم است ۶ واحد تکرارشونده CH_2 داشته باشیم که تنها در گزینه ۲ این چنین است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۳)

۹۸- پاسخ: گزینه ۲

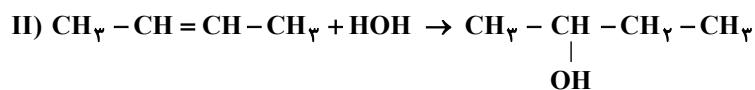
موردنظر حاصل می‌شود.

۹۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۱)

- ۲- بوتن

▲ مشخصات سؤال: ساده * شیمی ۲ (فصل ۲)

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۲

$$Q = mc\Delta\theta$$

$$\Rightarrow ۳ / ۵۱ \text{ kJ} = m \times ۰ / ۴۵ \times ۲۰^\circ\text{C}$$

$$\Rightarrow m = ۰ / ۳۹ \text{ kg} = ۳۹ \text{ g}$$

$$d = \frac{m}{V} \Rightarrow \gamma / \lambda = \frac{۳۹}{V} \Rightarrow V = ۵ \cdot \text{cm}^3$$

▲ مشخصات سؤال: ساده * شیمی ۲ (فصل ۲)

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۳

در واکنش‌های گرماییر ($\Delta H > ۰$)، مجموع آنتالپی پیوند واکنش‌دهنده‌ها بیشتر از فراورده‌ها است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: در این شرایط گاز اکسیژن پایدارتر از گاز اوزون است.

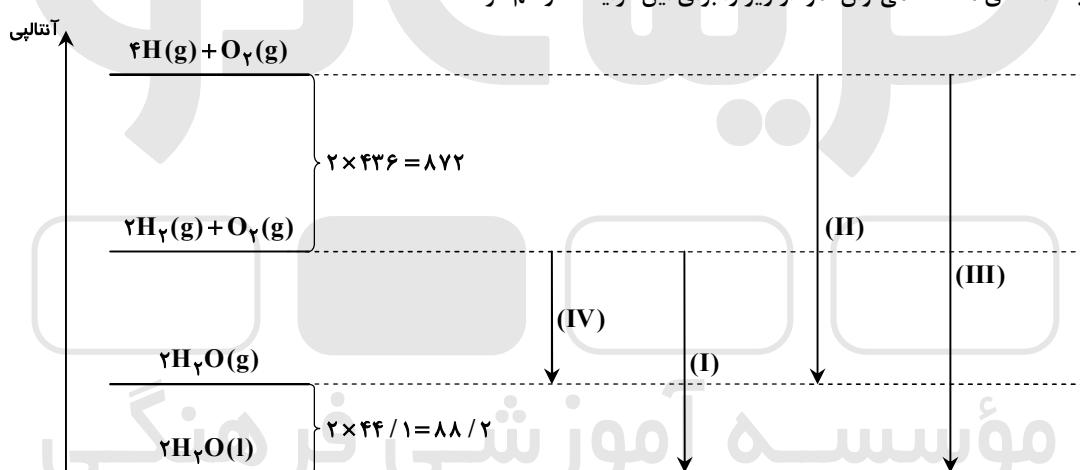
گزینه ۲: تولید گاز اوزون از گاز اکسیژن، با جذب انرژی همراه است.

گزینه ۴: برای تولید ۱ مول گاز اوزون از گاز اکسیژن، آنتالپی بهاندازه ۱۴۳ کیلوژول افزایش می‌یابد.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * شیمی ۲ (فصل ۲)

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۴

با توجه به داده‌های مسئله، می‌توان نمودار زیر را برای این فرایندها رسم کرد.

بنابراین:

(III) > (II) > (I) > (IV) : قدرمطلق آنتالپی

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۲)

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۴

گزینه ۱: آلدهیدها و کتون‌های هم‌کربن با یکدیگر ایزومر هستند ($\text{C}_n\text{H}_{2n}\text{O}$).

گزینه ۲: آلکن‌ها و سیکلوآلکان‌های هم‌کربن نیز با یکدیگر ایزومر هستند (C_nH_{2n}).

گزینه ۳: الکل‌ها و اترهای هم‌کربن با یکدیگر ایزومر هستند ($\text{C}_n\text{H}_{2n+2}\text{O}$).

گزینه ۴: ۳-اتیل-۳-متیل پنتان ایزومری از اوکتان (C_8H_{18}) می‌باشد، در حالی که C_4H_8 ایزومری از نونان (C_9H_{20}) است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * شیمی ۲ (فصل ۲)

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۴

این نمودار، تغییرات مصرف NO_2 بر حسب زمان (ثانیه) را نشان می‌دهد. ابتدا سرعت مصرف NO_2 را به دست می‌آوریم:

$$\bar{R}(\text{NO}_2) = \frac{-\Delta[\text{NO}_2]}{\Delta t} = \frac{-(0.05 - 0/2)}{60} = \frac{0/25 \text{ mol}}{60 \text{ L} \cdot \text{s}} \times \frac{60 \text{ s}}{1 \text{ min}} = 0/25 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$\bar{R}(\text{NO}_2) = \frac{\bar{R}(\text{NO}_2)}{2} = \frac{0/25}{2} = 0/125 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$\text{NO}_2 = 368 \cdot g \times \frac{1 \text{ mol}}{46 \text{ g}} = 8 \cdot \text{mol}$$

$$\bar{R}(\text{NO}_2) = 2 / 5 = \frac{\bar{R}(\text{NO}_2)}{2} \Rightarrow \bar{R}(\text{NO}_2) = 5 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$\text{NO}_2 = 5 \text{ mol} \cdot \text{min}^{-1} \Rightarrow \bar{R}(\text{NO}_2) = 5 = \frac{\Delta n}{\Delta \text{min}} \Rightarrow \Delta n = 3 \cdot \text{mol}$$

$$\text{NO}_2 = 8 - 3 = 5 \cdot \text{mol}$$

چون ضریب مولی NO و NO_2 با هم برابر است؛ بنابراین تعداد مول تولیدی NO_2 با تعداد مول مصرفی NO برابر است، پس ۳۰ مول O_2 تولید می‌شود.

چون ضریب مولی O_2 نصف ضریب مولی NO است؛ بنابراین تعداد مول تولیدی O_2 برابر با ۱۵ می‌باشد.

$$\text{تعداد کل مول مواد گازی} = 5 + 3 + 15 = 95$$

مؤسسه آموزشی فرهنگی